

1991

STYCZEŃ

3 stycznia Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej zatrudniła jako redaktora naczelnego „Biuletynu Informacyjnego” Michała Bieganowskiego.

Rzecznik prezydenta Lecha Wałęsy, Andrzej Drzycimski, komentując podział kompetencji na linii prezydent – rząd, stwierdza, że: *wielka polityka przechodzi do Belwederu.*

4 stycznia prezydent Lech Wałęsa wystosowuje do Komitetu Obywatelskiego list, w którym pisze: *Wasza działalność przeszła do chlubnych kart historii.* Wałęsa proponuje zwołanie uroczystego, ostatniego spotkania Komitetu. Obradujący w tym czasie członkowie Komitetu Obywatelskiego stwierdzają jednak, że dalsze istnienie Komitetu jest zasadne.

12 stycznia Sejm zatwierdził skład rządu Jana Krzysztofa Bieleckiego.

13 stycznia w Wilnie bohaterka obrona wieży telewizyjnej stała się symbolem walki o świeżo proklamowaną niepodległość. Zginęło kilkunastu obrońców, a Michaił Gorbaczow skarcił Litwinów za nieprzestrzeganie sowieckiej konstytucji. *Tę decyzję Gorbaczow popełnia polityczne samobójstwo. Jego słowa przyrzeczenia przed światem, że nie użyje wojska w tłumieniu dążeń narodowościowych w ZSRR nie spełniły się (...) cierpienie narodu litewskiego jest naszym cierpieniem. Sytuacja na Litwie jest zagrożeniem dla Rzeczypospolitej – pisał na łamach „Biuletynu Informacyjnego” Michał Bieganowski.*

15 stycznia przewodniczący Komisji Zakładowej Janusz Biernat w imieniu wszystkich członków „Solidarności” przy Politechnice Wrocławskiej wystosował list do prezydenta Lecha Wałęsy, w którym napisał m.in.: *Pomni naszej ojczystej historii sprzeciwiamy się agresji sowieckiej na Litwę i jej okupacji; w pełni solidaryzujemy się z narodem litewskim w jego dążeniach do całkowitej niepodległości, suwerenności i wolności. Apelujemy do wszystkich ludzi dobrej woli o wsparcie moralne i materialne narodu litewskiego.*

W ślad za tym apelem Komisje Oddziałowe przy

Politechnice Wrocławskiej rozpoczęły zbiórkę pieniędzy na pomoc dla Litwy.

17 stycznia Komisja powołana 27 czerwca 1989 roku przez Komisję Zakładową Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej dla przyjęcia sprawozdania Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej z działalności w latach 1982-1989 stwierdza, że otrzymała od przedstawicieli byłej Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej dodatkowo, oprócz informacji wymienionych w sprawozdaniu Komisji z 21 czerwca 1990 roku, następujące materiały: Sprawozdanie z działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej za lata 1982-1989 – maszynopis, 13 stron z załącznikami: a) zestaw tekstów z „Biuletynu Informacyjnego” sygnowanych przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną, b) lista studentów Politechniki represjonowanych w stanie wojennym, c) roczne rozliczenia finansowe Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej publikowane w latach 1983-1989 w „Biuletynie Informacyjnym”. Komplet (bez nr. 2) egzemplarzy „Biuletynu Informacyjnego” od nr. 1 (styczeń 1982) do nr. 96-98 (sierpień-październik 1989).

Komisja stwierdza też, że przedstawiciele byłej Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej przekazali organizacji zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, przez jej biuro, pozostałą sumę 3 mln stanowiącą ostatnią ratę zysku z inwestycji gospodarczej oraz maszynę do pisania. Tym samym Komisja stwierdza, że Uczelniana Komisja Koordynacyjna w pełni wywiązała się z obowiązku rozliczenia swej działalności. Komisja pragnie wyrazić najgłębsze uznanie Koleżankom i Kolegom zaangażowanym w działalność Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej. Żałujemy jednak, że nazwiska ich, tak chlubnie zapisane w życiu Uczelni, nie zostały ujawnione. Komisja kierowała się w tym względzie wyraźnie wypowiedzianą wolą części zainteresowanych. Komisja przekazuje otrzymane materiały Prezydium Komisji Zakładowej i sugeruje, by pełny tekst „Sprawozdania” opublikować w numerze specjalnym „Biuletynu Informacyjnego”.

Wrocław, 17 stycznia 1991 r.

Krzysztof Pigoń
Marian Suski
Andrzej Wiszniewski
Tadeusz Zipser

SPRAWOZDANIE

**z działalności Uczelnianej Komisji
Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”
na Politechnice Wrocławskiej za lata 1982-1989**

1. Powstanie Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej

W niedzielę 13 grudnia 1981 roku, w dniu wprowadzenia w Polsce stanu wojennego, zawiązał się na Politechnice Komitet Strajkowy. Studenci i niewielka grupa pracowników rozpoczęli strajk okupacyjny w budynkach A oraz w budynku D-I Politechniki. Była to spontaniczna reakcja na wprowadzenie stanu wojennego. Już 13 grudnia, a szczególnie 14, nastąpiło zorganizowanie się strajkujących. W strajku uczestniczyło ostatecznie około 500 studentów i 150 pracowników. Pełnomocnikiem Komisji Zakładowej „Solidarność” był Marek Muszyński.

W kompleksie budynków A-I strajk został rozbity przez oddziały ZOMO o godz. 1.40 w dniu 15 grudnia. Podczas trwania tej akcji zmarł na atak serca uczestniczący w strajku p. Tadeusz Kostecki. W budynku D-I strajk został rozwiązany przed południem 15 grudnia.

Od pierwszych dni po strajku były na Politechnice rozpowszechniane powielaczowe wydania pisma Regionalnego Komitetu Strajkowego „Z dnia na dzień” oraz przepisywane na maszynie: opis strajku i jego rozbicia, a także informacje o represjach wobec pracowników i studentów Politechniki Wrocławskiej.

Trzeba było czterech miesięcy, by z narastających indywidualnych kontaktów różnych osób i spontanicznych form samoobrony w warunkach stanu wojennego wyłoniła się tajna organizacja „Solidarność” inicjująca i koordynująca działania przeciw bezprawiu stanu wojennego i jego miejscowych funkcjonariuszy.

W ostatnich dniach kwietnia 1982 roku doszło do spotkania przedstawicieli kilku wydziałów zainicjowanego przez Tadeusza Huskowskiego. Grono to utworzyło Uczelnianą Komisję Koordynacyjną (UKK) i podjęło się koordynacji działań związkowych i różnych form oporu społecznego na Politechnice Wrocławskiej: koordynacji pomocy represjonowanym pracownikom i studentom, pomocy i współpracy z niezależnym ruchem studentkim (głównie Niezależnym Zrzeszeniem Studentów), rozszerzania zasięgu podziemnej struktury „Solidarności” na uczelni, działalności informacyjnej i wydawniczej. W skład Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej wszedł jeden z redaktorów wydawanego już „Biuletynu Informacyjnego” (pismo

członków Organizacji Zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej), wobec czego stał się on pismem „Organizacji Zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność« przy Politechnice Wrocławskiej” wydawanym przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną (od numeru 4 z czerwca 1982 r.).

Niekwestionowanym autorytetem i przewodniczącym Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej był Tadeusz Huskowski. Po Jego śmierci w sierpniu 1984 roku Uczelniana Komisja Koordynacyjna funkcjonowała bez przewodniczącego. Działania były uzgadniane na posiedzeniach, które odbywały się z częstotnością zależną od potrzeb, na ogół nie częściej niż raz w tygodniu i nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Liczebność Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej nigdy nie przekraczała 6 osób. Nowi członkowie Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej byli dobierani spośród zaufanych działaczy związkowych po odejściu innych (aresztowanie, internowanie, śmierć, wyjazd za granicę). Łącznie w latach 1982-1989 działało w Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej 12 osób. Ich nazwiska, zadania i okres działania zostały przekazane do wiadomości członkom Komisji Oceniającej działalność Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej, profesorom: Krzysztofowi Pigoniowi, Marianowi Suskiemu, Andrzejowi Wiszniewskiemu i Tadeuszowi Zipserowi.

2. Struktura organizacyjna

Od momentu powstania Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej jej członkowie czynili starania o rozszerzenie tajnej struktury na wszystkie jednostki organizacyjne. Wykorzystano do tego osobiste znajomości. Już w 1982 roku Uczelniana Komisja Koordynacyjna utrzymywała kontakty informacyjne, finansowe i kolportażowe z około 30 Komisjami Oddziałowymi.

W wyniku tych działań Uczelniana Komisja Koordynacyjna miała ostatecznie do dyspozycji dwie niezależne sieci: kolportażową i informacyjno-finansową w około 40 jednostkach organizacyjnych Politechniki. Sieć kolportażowa swym zasięgiem wykraczała poza Politechnikę, a nawet poza Wrocław. Sieć informacyjno-finansowa była wykorzystywana do dwustronnego przekazywania tajnych informacji, przekazywania składek do Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej, koordynowania poszczególnych akcji obejmujących uczelnię.

Pracownicy administracji centralnej, biblioteki, zakładu graficznego i okresowo niektórych instytutów tworzyli wydzieloną grupę. Prowadziła ona działalność w pewnym stopniu niezależną od Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej. Osoba or-

ganizująca tę grupę przekazywała część składek i rozliczała się finansowo przed Uczelnianą Komisją Koordynacyjną.

Mimo rozległych kontaktów z ogniwami „Solidarności” i innymi strukturami niezależnymi (Komisje Oddziałowe, Akademicki Ruch Oporu, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Regionalny Komitet Strajkowy, tajne struktury „Solidarności” innych uczelni) nie miały miejsca żadne zatrzymania ani aresztowania związane z działalnością w strukturze podległej Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej.

3. Działalność merytoryczna

Nie istnieje pisana dokumentacja działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej. Ze względów bezpieczeństwa nie protokolowano zebrań, a zadania wykonywane przez członków Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej były relacjonowane ustnie na kolejnych posiedzeniach Komisji. O zakresie spraw, jakimi zajmowała się Uczelniana Komisja Koordynacyjna, świadczą częściowo apele, oświadczenia i rezolucje Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej ogłaszane w „Biuletynie Informacyjnym” (Załącznik I).

W okresie stanu wojennego głównym zadaniem Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej było budowanie sprawnie działającej tajnej struktury oraz opieka i pomoc dla represjonowanych. Pomoc represjonowanym pracownikom uczelni prowadzili w zasadzie Komisje Oddziałowe. One też wypłacały regularnie zasiłki statutowe członkom płacącym składki. Fundusze Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej były wykorzystywane w wypadkach, gdy jednostka macierzysta represjonowanego nie mogła takiej pomocy udzielić. Uczelniana Komisja Koordynacyjna przejęła opiekę nad represjonowanymi studentami, pokrywając częściowo lub całkowicie kary pieniężne orzekane przez tzw. kolegia do spraw wykroczeń. Zachowała się lista represjonowanych studentów (czerwiec-wrzesień 1982), którym udzielono pomocy.

Z funduszy Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej był także wspierany niezależny ruch studencki (darowizny, pożyczki), zwłaszcza studenckie inicjatywy wydawnicze.

Po zawieszeniu stanu wojennego liczba represjonowanych zmalała, wobec czego zmniejszyły się też wydatki przeznaczane na pomoc. Większe znaczenie w działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej zaczęły mieć inne formy działania: inicjowanie i koordynowanie akcji protestacyjnych własnych i organizowanych przez Regionalny Komitet Strajkowy lub Tymczasową Komisję Koordynacyjną, zbieranie i rozpowszechnianie informacji zwłaszcza dotyczących środowiska akademickiego, wywieranie presji na władze miejscowe pub-

likowaniem informacji o represyjnych działaniach organizacji lub osób, kolportaż narastającej ilości wydawnictw podziemnych, druk własnego pisma, pomoc techniczna przy druku innych wydawnictw, udział w akcji Wybory '84 (wysyłanie w teren pism wzywających do bojkotu wyborów, udział w kontroli frekwencji w przydzielonym przez Regionalny Komitet Strajkowy rejonie). Kontynuowana była okazjonalna pomoc dla Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Wrocławskiej (np. druk ulotki informacyjnej Niezależnego Zrzeszenia Studentów dla kandydatów na studia).

Uczelniana Komisja Koordynacyjna dysponowała własnymi możliwościami druku. Siłami własnymi (uczelnianymi, a w pewnym okresie także studenckimi) były przygotowywane matryce, sita, drukowany był „Biuletyn Informacyjny”. Z funduszy Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej byli opłacani drukarze, a przez pewien okres również finansowane było wynajęcie lokalu wykorzystywanego do drukowania wydawnictw. Baza poligraficzna Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej była wykorzystywana do powielania niezależnego pisma ekologicznego „Zagrożenie”, pisma „Informacje Społecznego Komitetu Nauki – Wrocław”, a także niektórych wydawnictw Regionalnego Komitetu Strajkowego (kalendarze, kartki świąteczne, część nakładu „Z dnia na dzień”).

W omawianym okresie odbyły się cztery spotkania robocze pełnego składu Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej z członkami Regionalnego Komitetu Strajkowego. Pierwsze odbyło się zimą 1982/1983 z Józefem Piniorem i Markiem Muszyńskim, później dwukrotnie z przewodniczącym Regionalnego Komitetu Strajkowego Markiem Muszyńskim, a w 1988 roku z jego następcą.

W okresie pełnienia funkcji przewodniczącego Regionalnego Komitetu Strajkowego przez Marka Muszyńskiego Politechnika, a w szczególności członkowie Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej – stanowili naturalne zaplecze Regionalnego Komitetu Strajkowego, uczestnicząc między innymi w organizacji posiedzeń Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej, gdy odbywały się one we Wrocławiu.

Od czasu powołania Porozumienia Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Uczelni i Instytutów Naukowych Wrocławia (tzw. Poziomki) Uczelniana Komisja Koordynacyjna miała w tej strukturze dwóch przedstawicieli.

4. Wydawnictwa Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej

W styczniu 1982 roku został wydany pierwszy numer „Biuletynu Informacyjnego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność«

przy Politechnice Wrocławskiej” w postaci dwustronnie zapisanej kartki maszynopisu A4 w nakładzie 30 egzemplarzy. Nakład ten się powiększył przez przepisywanie numeru przez różne osoby. Numer ten, a także numer 2., wydany tym samym sposobem w lutym 1982, przygotowało kilka luźno związanych osób, członków „Solidarności” z różnych instytutów Politechniki Wrocławskiej.

W połowie marca 1982 roku spotkali się przedstawiciele dwóch grup (Instytutu Fizyki I-9 i Instytutu Chemii Organicznej i Fizycznej I-4) pragnących wydawać „Biuletyn Informacyjny” w większym nakładzie za pomocą powielacza białkowego. Ustalono, że każda z grup będzie wydawać naprzemiennie kolejne numery „Biuletynu Informacyjnego”, który będzie dwutygodnikiem związkowym Politechniki. Takie rozwiązanie obciążało każdą grupę jednym numerem na miesiąc i zapewniało pismu ciągłość na wypadek represji. Grupy te wydały numery 3 i 3a. W czerwcu 1982 roku (od numeru 4) „Biuletyn Informacyjny” stał się pismem redagowanym i wydawanym przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną. Ukazywał się początkowo nieregularnie, potem jako miesięcznik. W okresie wakacji wydawane były numery podwójne: czerwiec-lipiec i sierpień-wrzesień. Ostatnim redagowanym przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną „Biuletynem” był 10-stronicowy numer potrójny 96-98 (sierpień-październik 1989), w którym zostało zamieszczone oświadczenie Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej o zawieszeniu działalności swojej i tajnych struktur z dniem 11 listopada 1989 roku. Oprócz numerów regularnych były wydawane numery specjalne – od jednokartkowych ulotek strajkowych do wielokartkowych numerów poświęconych określonej sprawie (np. 16-stronicowy raport „Pięć lat po sierpniu” w styczniu 1986 czy 10-stronicowy wywiad z Markiem Muszyńskim w marcu 1988).

Pewnym wysiłkiem redakcyjnym było opracowanie wspomnień Tadeusza Huskowskiego, dotyczących czasu II wojny, które z dodatkowymi tekstami zostały wydrukowane dla uczczenia pierwszej rocznicy śmierci naszego duchowego przywódcy (*Tadeusz Huskowski*, wyd. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, Wrocław 1985, str. 68, nakład 550 egz.).

„Biuletyn Informacyjny” był pismem koncentrującym się głównie na sprawach uczeni i środowiska akademickiego. Stałymi pozycjami były informacje o sytuacji w środowisku, sprawozdania z posiedzeń Senatu, doroczne sprawozdania Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej, a także wydawane przez

Uczelnianą Komisję Koordynacyjną lub „Poziomkę” oświadczenia, apele i rezolucje. W końcowych latach podziemnego okresu „Solidarności” „Biuletyn Informacyjny” był jedynym pismem uczelnianym we Wrocławiu. (Patrz także: artykuł wstępny w 100. numerze „Biuletynu Informacyjnego”, grudzień 1989).

5. Kolportaż

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres 1985-1989. Osoba kierująca kolportażem do roku 1985 przebywa za granicą i nie było możliwe uzyskanie sprawozdania za okres 1982-1985.

Uczelniana Komisja Koordynacyjna od chwili swego powstania przykładła dużą wagę do obiegu informacji i wolnego słowa. Dzięki temu powstała sprawna struktura, która była w stanie wydawać własne materiały, pomagać innym wydawcom i rozpowszechniać duże ilości materiałów wydawanych w Polsce i na emigracji.

Sieć kolportażowa służyła nie tylko do przekazywania prasy i wydawnictw, ale także do wymiany informacji pomiędzy Uczelnianą Komisją Koordynacyjną i Komisjami Oddziałowymi jako drugi – obok sieci informacyjno-finansowej – kanał. Sieć kolportażu działała jednako intensywnie od początków roku 1982 do lata 1989, kiedy po-

jawiła się możliwość działania jawnego. W roku 1985 istniała już duża i dobrze zorganizowana struktura kolportażowa z ustaloną siecią dostawców zewnętrznych i kolporterów wewnętrznych. Politechnika Wrocławska była dużym i niezawodnym odbiorcą cenionym przez wydawców i pośredników podziemnego ruchu wydawniczego. Była ona też dostawcą dla wielu instytucji i zakładów, które nie potrafiły uzyskać samodzielności w dziedzinie kolportażu. Uczelniana Komisja Koordynacyjna trzymała się zawsze zasady bezstronności i dopuszczała wszystkie opcje. W szczególności kolportaż był do samego końca lojalny względem wydawnictw Regionalnego Komitetu Strajkowego, prezentując jednocześnie wydawnictwa Regionalnej Komisji Wykonawczej.

Zestawienie tytułów rozprowadzanych w omawianym okresie:

– „Biuletyn Informacyjny Politechniki Wrocławskiej” – miesięcznik własny wychodzący nieprzerwanie, średni nakład kilkaset egzemplarzy, niekiedy znacznie ponad tysiąc, średnia objętość 4-6 stron. Część nakładu, szczególnie gdy tematyka dotyczyła ogółu środowiska akademickiego, przekazywano innym uczelniom,

stałym adresatem był Społeczny Komitet Nauki w Warszawie.

- „Informacje Społecznego Komitetu Nauki” – Wrocław – 300 egz.
- „Z dnia na dzień” – tygodnik Regionalnego Komitetu Strajkowego Dolny Śląsk, jedna z podstawowych pozycji kolportażu – 800 egz.
- „Riposta” – nieregularne, małoformatowe pismo, wydawane przez Regionalny Komitet Strajkowy Dolny Śląsk.
- „Tygodnik Mazowsze” – około 250 egz., najpierw wożonych z Warszawy, potem drukowany jako edycja dolnośląska.
- „KOS” – tygodnik warszawski, około 100 egz., o efektywnej jak na wydawnictwo podziemne objętości i formacie.
- „Przegląd Wiadomości Agencyjnych” (PWA) – warszawski tygodnik ilustrowany – 150 egz.
- „Solidarność Walcząca” – tygodnik dolnośląski – 250 egz.
- „Biuletyn Dolnośląski” – miesięcznik o historii sięgającej lat 70. – 100 egz.
- „Obecność” – wrocławski kwartalnik literacki – 100 egz.
- „Prawda” – miesięcznik Regionalnego Komitetu Strajkowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Dolny Śląsk – 60 egz.
- „Na indeksie” – biuletyn Niezależnego Zrzeszenia Studentów – 300 egz.
- „Region” – wydawany w okresie 1988-1989 organ RKW.
- Biuletyn wrocławskich zakładów pracy: Elwro, FAT, Fadroma, Hydral – około 50 egz.
- Mniej regularnie – około 6-8 tytułów innych.

Okresowo rozprowadzane były różne inne tytuły (lokalne i zamiejscowe), takie jak na przykład: „Zeszyty Niezależnej Myśli Lekarskiej”, „Niepodległość”, „Ogniwo”, „Pismo Chrześcijańsko-Liberal-

ne Kraków”, „CDN”, „Tygodnik Wojenny”, „13 grudnia” i inne.

Oprócz prasy bieżącej kolportowano również duże ilości wydawnictw zwartych, takich jak wymieniony już kwartalnik „Obecność” (Wrocław), miesięcznik „Kultura Niezależna” (Warszawa), kwartalnik polityczny „Aneks II” (Warszawa), miesięcznik „Stańczyk – Pismo Konserwatystów i Liberalistów” (Warszawa-Kraków-Wrocław).

Czytelnik miał do wyboru prasę wszelkiego rodzaju, od biuletynów zakładowych do periodyków polityczno-literackich. Krótkiego komentarza wymagają aspekty finansowe kolportażu. Przedstawienie kosztów tej działalności jest obecnie trudne, choćby ze względu na inflację, która uniemożliwia ocenę skali przedsięwzięcia. Niewiele na przykład mówi kwota miesięczna około 50 tysięcy złotych wydawana na prasę wiosną roku 1986. Warto natomiast przypomnieć, że kwoty odprowadzane przez Komisje Oddziałowe „Solidarność” do kasy Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej niemal w całości powracały do nich w postaci prasy opłacanej przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną. Utrzymywano zasadę odpłatności za wydawnictwa droższe, a odpowiedni limit stopniowo był podnoszony w miarę postępu inflacji. W ostatnim okresie kolportażu jako bezpłatne traktowane były druki o cenie nieprzekraczającej 100 złotych.

Oprócz czasopism rozprowadzano duże ilości materiałów propagandowych w postaci ulotek, plakatów, pocztówek, znaczków i indywidualnych akcji propagandowo-informacyjnych. Wiele materiałów tego typu użyto w akcjach protestacyjnych przeciw więzieniu takich osób jak Władysław Frasyniuk czy Kornel Morawiecki. Rozkolportowano nie tylko dziesiątki tysięcy ulotek i plakatów, ale także wykonane naszym przemysłem kalendaryki z wizerunkami więzionych przywódców związku. Warto przypomnieć, że członkowie naszego związku na Politechnice nie mieli

nigdy trudności z wysłaniem patriotycznych kartek wielkanocnych czy bożonarodzeniowych do swych krewnych i znajomych, gdyż były one przez te wszystkie lata regularnie dostarczane.

Stałe dostawy otrzymywały wszystkie ogniwa związku zarówno w instytucjach, jak i takich jednostkach jak administracja uczelniana, Studium Języków Obcych, Centrum Obliczeniowe, Biblioteka, ZANiD. Stałą wymianę prasy utrzymywano również z organizacjami studenckimi. Poza tym, jak wspomniano, uczelnia dostarczała prasę i inne materiały odbiorcom zewnętrznym (uczelnie, zakłady pracy, biura projektów, szpitale, szkoły we

Wrocławiu, w Legnicy, Wałbrzychu, Świdnicy, Jeleniej Górze, Opolu, Nysie i Kępnie).

Uczelniana Komisja Koordynacyjna prowadziła również kolportaż książek wydawanych przez wydawnictwa niezależne. Istniały stałe kanały łączności z Warszawą i Krakowem obsługiwane przez studentów z Niezależnego Zrzeszenia Studentów, skąd sprowadzano książki wydawane na tamtym terenie. Część książek otrzymywaliśmy w drodze wymiany za wydawnictwa wrocławskie. Przez pewien czas otrzymywaliśmy również książki wydawane w Gdańsku. Były one rozprowadzane wśród indywidualnych członków, jak również zakupywane przez Komisje Oddziałowe dla tworzonych przez nie bibliotek.

Przez cały okres działalności podziemnej Uczelniana Komisja Koordynacyjna rozprowadzała również książki wydawane przez wydawnictwa wrocławskie. W okresie szczytowym przez sieć kolportażową Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej przechodziły setki kilogramów książek miesięcznie.

6. Współpraca środowiskowa

6.1. Porozumienie środowiskowe (tzw. Poziomka)

Dwóch członków Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej było stałymi uczestnikami zebrań przedstawicieli „Solidarności” uczelni i instytutów naukowych Wrocławia, tzw. Poziomki.

Wzebraniach „Poziomki” stale uczestniczyli przedstawiciele Akademii Ekonomicznej, Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej, Uniwersytetu, Politechniki oraz instytutów naukowych PAN.

Stałym zakresem działania były:

- wymiana informacji o sytuacji na uczelniach i w instytutach,
- wymiana publikacji podziemnych,
- wspólne oświadczenia i współdziałanie w sprawach dotyczących środowiska akademickiego,
- kontakt z Regionalnym Komitetem Strajkowym. „Poziomka” przez pewien okres miała stałego przedstawiciela w Regionalnym Komitecie Strajkowym. Przez Regionalny Komitet Strajkowy „Poziomka” była traktowana jak Międzyzakładowy Komitet Strajkowy i przydzielała mu zadania, jak np. rejon kontroli frekwencji wyborów,
- dwustronna łączność ze Społecznym Komitetem Nauki w Warszawie.

6.2. Współpraca z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów

Współpraca z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów układała się bardzo dobrze od samego początku istnienia Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej. W pierwszym okresie stanu wojennego masowo

zatrzymywani byli studenci z Niezależnego Zrzeszenia Studentów za malowanie hasel, rozrzucanie ulotek, udział w demonstracjach i zebraniach, drukowanie i kolportaż prasy. Konieczne stało się natychmiastowe wpłacanie wysokich grzywien w doraźnych kolegiach orzekających za uwolnienie zatrzymanych. Niezbędna w związku z tym była współpraca i koordynacja świadczeń (zbierania składek) wszystkich instytutów Politechniki. W całym okresie działalności studenci stanowili trzon łączności kolportażowo-kurierskiej, przewożąc na plecach (z „kominkiem”) tony „bibuły” i książek. Utrzymywaliśmy stałą (w szczytowym okresie dwa razy w miesiącu) wymianę bezgotówkową wydawnictw książkowych, prasy i druków ulotnych („serwis”) w trzech zasadniczych kierunkach:

- Warszawa – dwa niezależne powiązania: z Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym, „Wolą”, NOW-ą, „Mazowszem” i „Uniwersytetem” (potem Komitet Oporu Społecznego, gdy padł „Uniwersytet”),
- Kraków – dwie linie: kolportażowa, „Myśl Niezależna”; „Stańczyk”, KPN itp. oraz łączność na zagranicę przez Klub Wysokogórski (via Paryż),
- Gdańsk – jedno powiązanie kolportażowe.

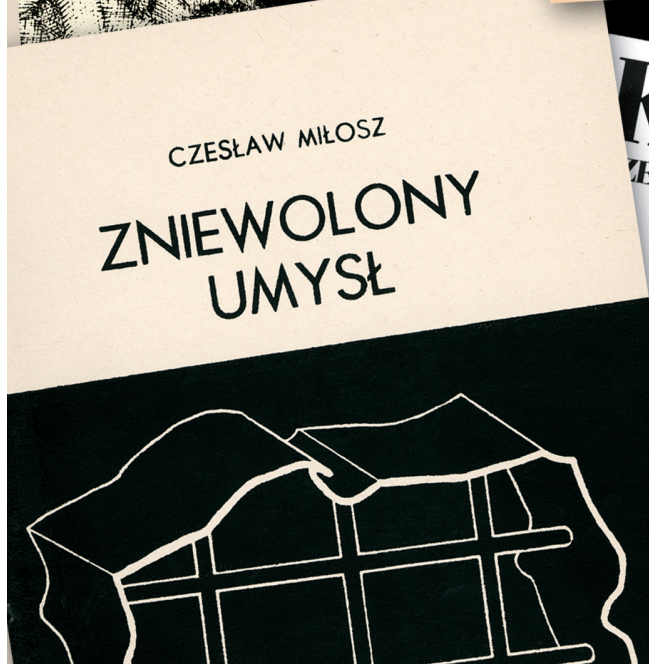
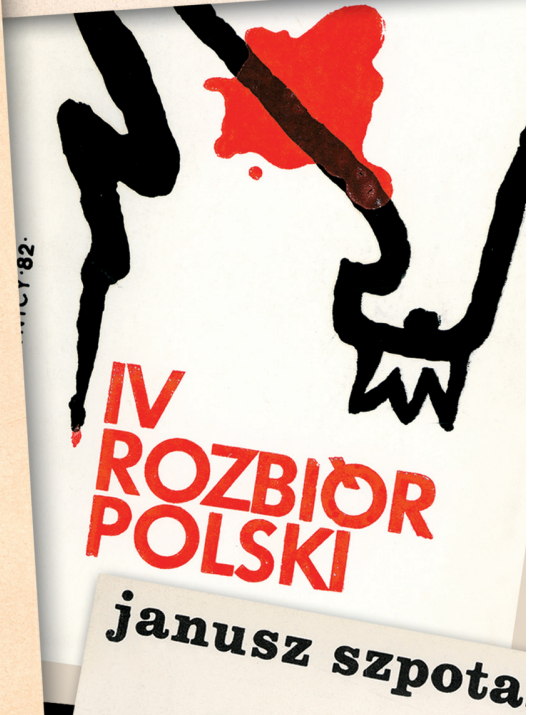
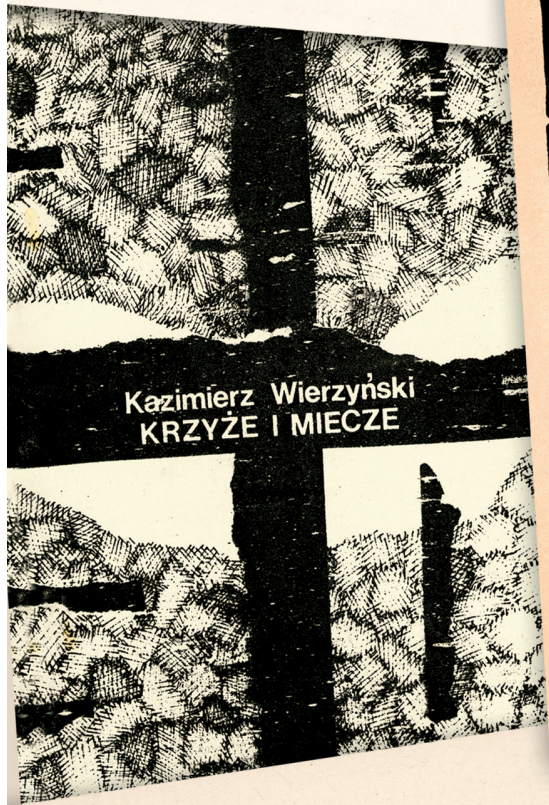
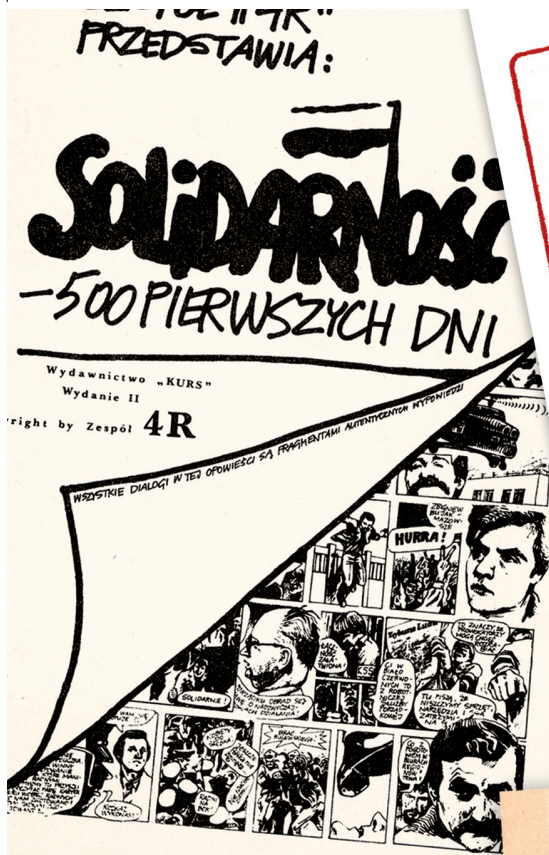
Głównie studenci utrzymywali także naszą łączność kolportażową w regionie dolnośląskim oraz sąsiednimi województwami (Nowa Sól, Opole, Poznań).

Współpracowaliśmy także przy uruchomieniu dwóch radiostacji Radia „Solidarność” („Adrian” i „Waldek”).

Studenci otrzymywali prasę rozprowadzaną bezpłatnie przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną („Z dnia na dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Biuletyn Informacyjny” Politechniki Wrocławskiej, „Tygodnik Mazowsze”, „Przegląd Wiadomości Agencyjnych”). W zamian otrzymywaliśmy prasę studencką („Na indeksie”). W 1988 roku Uczelniana Komisja Koordynacyjna wydała ulotkę zredagowaną przez Niezależne Zrzeszenie Studentów, a skierowaną do kandydatów na studia w Politechnice Wrocławskiej, oraz sfinansowała jej rozesłanie. Uczelniana Komisja Koordynacyjna wspierała studentów finansowo i swoją obecnością np. podczas strajku okupacyjnego zorganizowanego przez studentów w maju 1988 roku, po rozpędzeniu przez milicję wiecu pod pomnikiem zamordowanych profesorów.

7. Działalność finansowa

Od roku 1982, tzn. od chwili powstania Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej (UKK) Niezależnego

Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Politechnice Wrocławskiej, działalność finansowa (składki, zasiłki, pomoc rodzinom internowanych lub ukrywających się itp.) obok druku, wydawania, kolportażu i sprzedaży książek, czasopism oraz ulotek stanowiła jedną z ważniejszych form działalności.

W roku 1982 Uczelniana Komisja Koordynacyjna zorganizowała siatkę kolportażu oraz w zasadzie niezależną od niej siatkę szybkich kontaktów „finansowych”.

Przez cały czas działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej na Politechnice Wrocławskiej Komisji Oddziałowych było 35-40. Komisje Oddziałowe działały w ponad 30 instytucjach oraz w innych jednostkach organizacyjnych szkoły. Ponadto do naszej organizacji związkowej należało kilka nieformalnych grup spoza Politechniki Wrocławskiej.

Dochody

Jedynymi źródłami dochodów Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej były:

- A) część składek członkowskich,
- B) wpłaty z zewnątrz (na hasło) – potwierdzane w „Biuletynie Informacyjnym”,
- C) działalność własna.

ad A) Komisje Oddziałowe obowiązane były do przekazywania (raz na kwartał) do Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej 50 proc. zebranych pieniędzy pochodzących wyłącznie ze składek członków. Pozostałe 50 proc. były do wyłącznej dyspozycji Komisji Oddziałowych. Komisje Oddziałowe przeznaczały te pieniądze na wypłatę zasiłków statutowych (ok. 50-80 w skali uczelni rocznie), zapomóg, zakup prasy lub książek itp. Uczelniana Komisja Koordynacyjna dokonywała corocznie tajnego rozliczenia działalności finansowej poszczególnych Komisji Oddziałowych. Komunikaty sumujące te rozliczenia publikowane były w „Biuletynie Informacyjnym” (zwykle w I kwartale nowego roku). Z połowy składek zebranych przez Komisje Oddziałowe, a docierających do Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej, 2/5 odprowadzane były do Regionalnego Komitetu Strajkowego jako składka na działalność tej struktury (stanowiło to 20 proc. wszystkich składek zebranych na uczelni). Wpłaty te były potwierdzane w „Z dnia na dzień” pod hasłem SZPAN. Pozostała kwota wpłat z Komisji Oddziałowych (tj. 30 proc. całości składek członkowskich) pozostała do dyspozycji Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej. Te ogólne zasady były – z przyczyn oczywistych – nie zawsze dotrzymywane przez instytucje.

Niniejsze sprawozdanie zawiera rozliczenie finansowe wyłącznie tej sumy, która była w dyspozycji Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej.

ad B) Nieregularne wpłaty (darowizny) potwierdzane były każdorazowo w „Biuletynie Informacyjnym” i stanowiły stosunkowo niewielki udział we wpływach finansowych Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej.

ad C) Wobec coraz wyższych kosztów związanych z działalnością podziemną Uczelniana Komisja Koordynacyjna postanowiła w roku 1986 dokonać niewielkiej inwestycji finansowej w działalność gospodarczą przynoszącą zysk.

Wydatki

Były one przeznaczone głównie na:

- pomoc finansową rodzinom osób ukrywających się (internowanych, prześladowanych itp.). Korzystali z niej (w różnym czasie) m.in. Tomasz Wójcik, Marek Muszyński, Kornel Morawiecki i inni. Pomoc ta była finansowana głównie przez instytucje macierzyste osób potrzebujących pomocy. Uczelniana Komisja Koordynacyjna zwalniała wówczas te instytucje z obowiązku przekazywania całości lub części wpłat na swoje konto,
- zakup prasy (np. „Solidarność Walcząca”, „Przegląd Wiadomości Agencyjnych”, „Tygodnik Mazowsze”, „Komitet Oporu Społecznego”), która była następnie rozprowadzana nieodpłatnie w jednostkach organizacyjnych „Solidarności”,
- zakup papieru i opłatę druku „Biuletynu Informacyjnego” Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej,
- pomoc finansową dla Niezależnego Zrzeszenia Studentów,
- wypłatę zasiłków statutowych i zapomóg członkom związku, w przypadku braku możliwości realizacji wypłat przez macierzyste Komisje Oddziałowe,
- dofinansowywania, np. Festiwalu Piosenki w Politechnice Wrocławskiej, Dolnośląskiej Nagrody Literackiej, fundacje tablic pamiątkowych, msze święte.

W roku 1989 Uczelniana Komisja Koordynacyjna dysponowała jedynie niewielką sumą, praktycznie przez cały czas działalności borykała się z kłopotami finansowymi. Dlatego istotnym wsparciem i zabezpieczeniem finansowym Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej były wpłaty dewizowe (zawsze potwierdzane w „Biuletynie Informacyjnym”), obrót dewizami (w ówczesnym języku proceder zwany spekulacją) oraz inwestycja gospodarcza podjęta na początku 1986 roku.

W latach 1982-1989 potwierdzone w „Biuletynie Informacyjnym” wpłaty dewizowe na konto Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej wynoszą: 180 DM, 150 FF, 380 USD oraz 0,3 bon PKO. Dodatkowo na konto Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej wpłynęło 360 USD jako zysk z inwestycji gospodarczej w Polsce oraz sprzedaż na Zachodzie znaczków filatelistycznych Poczty Podziemnej „Solidarności” zakupionych za złotówki w Polsce. Ponadto, prowadząc skup i sprzedaż dewiz, uzyskaliśmy 57 USD.

Wypłaty dewiz z konta Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej zawierają dwie pozycje: 170 USD dla Regionalnego Komitetu Strajkowego oraz 60 USD dla Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

Kończąc zatem działalność, Uczelniana Komisja Koordynacyjna posiadała na swym koncie: 62 180 zł, 567 USD, 180 DM, 150 FF oraz 0,3 bon PKO. Ponieważ Komisja Zakładowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej nie dysponuje kontem dewizowym, za wiedzą Komisji Oceniającej naszą działalność wszystkie dewizy zostały sprzedane w czerwcu br. po następujących kursach:

567 USD	x	9 700 zł	=	5 499 900 zł
180 DM	x	5 760 zł	=	1 036 800 zł
150 FF	x	1 730 zł	=	259 500 zł
0,3 PKO	x	9 600 zł	=	2 880 zł
		+ gotówka		62 718 zł
		razem		6 861 798 zł

Kwota ta została przekazana w czerwcu br. Komisji Oceniającej.

Ponadto przekazaliśmy Komisji:

- maszynę do pisania,
- kopie wszystkich numerów „Biuletynu Informacyjnego” redagowanych przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną,
- sumę 3,0 mln zł (wrzesień br.) będącą ostatnią ratą zysku z inwestycji gospodarczej.

Za wiedzą Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej przekazano do Komisji Zakładowej:

- sumę 264 547 zł,
- około 50 kaset magnetofonowych,
- książki (do Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej).

8. Zakończenie

Działalność tajnych struktur „Solidarności” koordynowana przez Uczelnianą Komisję Koordynacyjną była możliwa dzięki zaangażowaniu wielu ludzi. Oceniamy, że w sposób ciągły (w kolportażu, druku, informacji, przy zbieraniu składek) współpracowało z Uczelnianą Komisją Koordynacyjną 120-150 osób. Cała pokaźna działalność

finansowa była możliwa przede wszystkim dzięki składkom członków „Solidarności”. Stałe składki płacono około 1000 osób, co – sądzący – zarówno pod względem liczby osób, jak i wysokości wpłat przewyższało wyniki oficjalnie działającego reżimowego Związku Nauczycielstwa Polskiego. Pod wieloma względami Politechnika należała do czołowych zakładów w regionie. Pragniemy tu podkreślić zasługi i złożyć podziękowania anonimowym kolporterom, drukarzom, przepisującym na maszynie, zbierającym składki i płacącym składki. Bez ich pomocy nie byłoby możliwe prowadzenie wieloletniej działalności podziemnej. Ich odpowiedzialność i dyskrecja sprawiły, że prowadziliśmy tę działalność bez strat i represji.

Na koniec na podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca z Kol. Tomkiem Wójcikiem w okresie, gdy tworzył fakty dokonane dla ponownego oficjalnego istnienia „Solidarności” na Politechnice Wrocławskiej. Odbywało się to w pełnym wzajemnym porozumieniu i akceptacji. Nie było żadnych sporów kompetencyjnych od pierwszego zebrania zorganizowanego z polecenia Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej przez Kol. Tomasza Wójcika w październiku 1988 (patrz nr specjalny „Biuletynu Informacyjnego” z 4 X 1988 r.) aż do zawieszenia działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej w dniu 11 listopada 1989 r.

Oświadczenie końcowe Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej

Niniejszym Sprawozdaniem i przekazaniem 2 egzemplarzy tego sprawozdania wraz z oddzielną listą osób działających w Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej Komisji Oceniającej w składzie profesorowie: Krzysztof Pigoń, Marian Suski, Andrzej Wiszniewski, Tadeusz Zipser, Uczelniana Komisja Koordynacyjna Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej kończy swoją działalność i rozwiązuje się.

Wrocław, 30 września 1990 r.

Uczelniana Komisja Koordynacyjna
Niezależnego Samorządnego Związku
Zawodowego „Solidarność”
Politechniki Wrocławskiej

W związku z uzyskaniem w lipcu 2005 roku zgody członków Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej na opublikowanie nazwisk przez Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej podajemy tę listę do wiadomości. Wcześniej ze strony członków Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej takiej zgody nie było. Serdecznie im za to dziękujemy.

Lista członków UKK NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej w okresie od zawiązania UKK (kwiecień/maj 1982) do rozwiązania się w listopadzie 1989 roku.

(Lista w układzie alfabetycznym. Uwagi przy nazwisku dotyczą okresu działania UKK oraz głównego zakresu obowiązków).

Ryszard Czocho (I-28), dr inż., adiunkt, od zimy 1982/83 do końca, przedstawiciel UKK w „Poziomce”, od nr. 40 (październik 1984) do końca redaktor „Biuletynu Informacyjnego”.

Tadeusz Huskowski (Centrum Obliczeniowe), doc. dr, docent, założyciel i przewodniczący UKK od jej założenia do chwili śmierci, informacja, kontakty – również z NZS, współredaktor „Biuletynu Informacyjnego”, członek RKS „Solidarność” Dolny Śląsk.

Stanisław Jabłonka (I-4), dr inż., adiunkt, od założenia UKK do końca, redaktor „Biuletynu Informacyjnego” do nr. 39, informacja, kontakty między Komisjami Oddziałowymi, kolportaż prasy.

Jerzy Kamburowski (I-23), dr inż., adiunkt, od założenia UKK do października 1982 r. (do chwili internowania niezwiązany z działalnością w UKK), informacja, druk „Biuletynu Informacyjnego”.

Jacek Klincewicz (I-8), dr inż., adiunkt, od 1985 r. do tragicznej śmierci w grudniu 1986 r., kolportaż prasy i książek, kontakty z NZS.

Eugeniusz Korejwo (I-4), dr inż., adiunkt, od stycznia 1987 r. do końca, kolportaż książek i prasy, kontakty z NZS.

Józef Lipiński (I-4), dr inż., adiunkt, od zimy 1983 r. do końca, przedstawiciel UKK w „Poziomce”, kolportaż prasy, skarbnik UKK od 1984 r. do końca.

Zbigniew Radzimski (I-25), dr inż., adiunkt, od założenia UKK do końca 1984 r. (wyjazd do USA), koordynator ds. druku i kolportażu, skarbnik UKK do 1984 r.

Zdzisław Rechul (I-19), dr inż., adiunkt, od 1985 r. do końca, główny kolporter prasy niezależnej w Politechnice Wrocławskiej od 1985 r. do końca.

Andrzej Siciński (I-25), mgr inż., specjalista, od wiosny 1985 r. do końca, koordynator ds. druku, kolportaż, kontakty z NZS.

Anna Szczepanik (I-26), mgr inż., specjalista, od założenia UKK do aresztowania jesienią 1982 r. (niezwiązanego z działalnością w UKK), informacja, kontakty między Komisjami Oddziałowymi.

Andrzej Waligórski (ZANiD), inż., specjalista, od początku do 1987 r., informacja, kolportaż, druk „Biuletynu Informacyjnego”.

Oprócz tej 12-osobowej listy członków UKK był jeszcze 13. osoba, która nie jest wyszczególniona na tej liście, gdyż prowadziła ona działalność w pewnym stopniu niezależną od UKK. Osoba zajmująca się pracownikami Administracji Centralnej, Zakładu Graficznego, Biblioteki, Działu Administracyjno-Gospodarczego, Zakładu Remontowo-Budowlanego oraz okresowo niektórych instytutów przekazywała część składek i rozliczała się finansowo przed UKK, ale pozostałą działalność związkową prowadziła sama. Działała ona od 17 grudnia 1981 r. do 1989 r., współpracując z poszczególnymi członkami UKK, a przede wszystkim z przewodniczącym UKK Tadeuszem Huskowskim. Tą 13. osobą jest **Jadwiga Szymonik**.

Jadwiga Szymonik:

Mam przyjemność przedstawić Państwu krótką informację o mojej 8-letniej działalności, wprowadzie niezależnej od Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej, ale zależnej od członków „Solidarności”, którzy po wprowadzeniu stanu wojennego w pewnym sensie zmusili mnie do podjęcia szybkiej działalności podziemnej. Nawet nie zauważyłam, że zaczęłam podejmować sama, i to bardzo ważne, decyzje, np. pomoc internowanym lub ich rodzinom (paczki żywnościowe, odzież itp.), informowanie o osobach aresztowanych i zatrzymanych, kolportaż książek, prasy, przepisywanie na maszynie matrycy, załatwianie farby drukarskiej czy sita. Można by tu wymienić kilka, a nawet kilkanaście stron podejmowanych przeze mnie działań, ale nie o to chodzi. Wokół mnie było również wiele osób życzliwych, które bardzo mi w tym okresie pomagały. I kiedy powstała Uczelniana Komisja Koordynacyjna, nawet nie myślałam, że powinnam się wycofać, ale było już za późno, gdyż ciągle ktoś ode mnie czegoś potrzebował, to RKS, to Solidarność Walcząca, to NZS, to ktoś internowany, to zatrzymany, i ja też z tego rozpełdu zatrzymałam się dopiero w 1989 roku.

LUTY

19 lutego na Politechnice Wrocławskiej gościł premier Tadeusz Mazowiecki, który w auli spotkał się z pracownikami i studentami uczelni.

20 lutego odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Gościem obrad był profesor Andrzej Wiszniewski, urzędujący rektor Politechniki Wrocławskiej.

23-24 lutego III Krajowy Zjazd Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” wybrał na przewodniczącego Mariana Krzaklewskiego.

■ Premier Tadeusz Mazowiecki na Politechnice Wrocławskiej. Z lewej: Janusz Biernat, 19.02.1991

24 lutego szefowie MSZ państw Układu Warszawskiego ustalają, że przestanie on istnieć 31 marca 1991 r.

MARZEC

22 marca Marian Krzaklewski zapowiedział rozpięcie parasola ochronnego związku nad rządem.

31 marca rozwiązany zostaje Układ Warszawski, powołany do życia 14 maja 1955 roku. Zapowiedziano także ujawnienie dokumentów, w tym dotyczących inwazji na Czechosłowację.

KWIECIEŃ

4-5 kwietnia komisja konkursowa złożona z członków Komisji Krajowej wybiera redaktora naczelnego „Tygodnika Solidarność” – Andrzeja Gelberga, dziennikarza „Tygodnika”.

5 kwietnia Sejm uchwała ustawy: o związkach zawodowych, o rozwiązywaniu sporów zbiorowych i o organizacjach pracodawców. Zgodnie z nowymi ustaleniami za utrudnianie działalności bądź powołania związku zawodowego na terenie zakładu grozi kara grzywny.

8 kwietnia z Polski wyjechała pierwsza grupa wojsk sowieckich.

9 kwietnia parlament Gruzji ogłosił niepodległość republiki.

19 kwietnia Politechnika Wrocławska gościła przewodniczącego „Solidarności” Mariana Krzaklewskiego. Wizyta obejmowała spotkanie z Jego

Magnificencją rektorem profesorem Andrzejem Wiszniewskim i z członkami związku w auli Politechniki. Podczas spotkania w auli gość odpowiedział na wiele pytań, odnosząc się między innymi do bezrobocia, prywatyzacji, popiwku, nomenklatury. Mówił także o sprawach związkowych: profesjonalizacji działań, konsolidacji i wyborach.

21 kwietnia Klub Paryski, zrzeszający państwowych wierzycieli Polski, zredukował nasz dług o 50 procent.

MAJ

21 maja obradowało XI Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Witold Jabłoński omówił na nim współpracę z organami uczelni. W jego ocenie współpraca z rektorem układa się dobrze, z Senatem nie najlepiej. Przyjęto rezygnację Jana Waszkiewicz z funkcji delegata – na jego własną prośbę, a Romana Traczyka, który wstawił się listem otwartym, w którym informował o rezygnacji z funkcji członka Komisji Krajowej, a także atakami na Tomasza Wójcika (powołując się przy tym na argumenty prasy regionalnej), zobowiązano do złożenia mandatu delegata w ciągu tygodnia. Obecny na zebraniu Tomasz Wójcik stwierdził, że z uwagi na niski poziom publikacji prasowych nie będzie odpowiadać na zarzuty na łamach gazet. Dodał też, że nie pozwoli na to, by partie polityczne kosztem „Solidarności” rozgrywały swoje kampanie wyborcze.

22 maja Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, odpowiadając na apel Komisji Krajowej, zorganizowała dwugodzinną akcję protestacyjną na uczelni. W auli na wiecu spotkało się około 300 osób, a ogółem w 44 Komisjach Oddziałowych protestowało 2000 praco-

■ Spotkanie Mariana Krzaklewskiego, przewodniczącego „Solidarności”, z rektorem Andrzejem Wiszniewskim, Wrocław, 19.04.1991

archiwum Komisji Zakładowej

wników. Witold Jabłoński przypomniał, że protest skierowany jest przeciw błędom w polityce gospodarczej i niewłaściwej jej realizacji, co doprowadza do zubożenia społeczeństwa. Akcja nie dąży do obalenia rządu, a jedynie do wymiany ludzi na szczeblu centralnym.

Ogólnopolska akcja protestacyjna NSZZ „Solidarność” przybiera głównie formę wieców i krótkich strajków ostrzegawczych. Bierze w niej udział 80 proc. Komisji Zakładowych.

Rząd i „Solidarność” zapowiadają wznowienie rozmów.

28 maja delegaci stawili się na XII Zakładowym Zebraniu Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, by z przewodniczącym senackiej komisji ds. statutu profesorem Jerzym Zdanowskim, przewodniczącym związkowej komisji ds. statutu Zbigniewem Kędrzyną porozmawiać o statucie Politechniki Wrocławskiej. Dyskutowano o nowym statucie, o akcji ocen pracowniczych, o strukturze organizacyjnej uczelni. Kolejnym zagadnieniem dyskutowanym na ZZZ było ustalenie relacji między organami kolegialnymi a jednoosobowymi uczelni. Zdaniem Ludomira Jankowskiego dyskusja nie poruszyła kluczowych kwestii roli związku zawodowego w życiu szkoły. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” poddaje krytyce pomysł podwyżki cen energii elektrycznej i gazu.

CZERWIEC

1-9 czerwca kolejną pielgrzymkę do Ojczyzny rozpoczął papież Jan Paweł II. Jej hasło – „Bogu dziękujecie, ducha nie gaście”, a cele – rozpoczęcie II Ogólnopolskiego Synodu Plenarnego, beatyfikacja biskupa Józefa Pelczara, matki Bolesławy Lament, ojca Rafała Chylińskiego i Anieli Salawy. W czasie czwartej pielgrzymki do Ojczyzny Ojciec Święty odwiedził 15 miast. Najbardziej pracowity był drugi dzień jego czerwcowej wizyty, w którym przewodniczył 5 uroczystościom i przemierzył około 900 kilometrów z Koszalina, przez Rzeszów i Przemyśl, do Lubaczowa.

Odbyło się pięć spotkań papieża z mieszkającymi w Polsce przedstawicielami mniejszości wyznaniowych i narodowych.

4 czerwca odbyło się XIII Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Tematem Zebrania jest ocena statutu Politechniki i zatwierdzenie postulatów zgłoszonych przez Komisje Oddziałowe podczas akcji strajkowej.

28 czerwca w Budapeszcie rozwiązano Radę Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

LIPIEC

1 lipca prezydent Lech Wałęsa podpisuje ordynację wyborczą do Sejmu.

3 lipca prezydent Lech Wałęsa wyznacza termin wyborów parlamentarnych na 27 października.

13 lipca „Solidarność” postanowiła, że w wyborach parlamentarnych wystawi własnych kandydatów.

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej rekomendowała na posłów Marka Muszyńskiego i Aureliusza Mikłaszewskiego, a na senatora Stanisława Jabłonkę.

17 lipca na Politechnice Wrocławskiej odbyło się spotkanie z Prezydium Zarządu Regionu, na które przybyło około 150 osób, głównie szefów Komisji Zakładowych z Dolnego Śląska. Dyskutowano między innymi o nowej ustawie o związkach zawodowych i kompetencjach związku z niej wynikających, o ustawie o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, o konieczności tworzenia funduszy strajkowych, a także o zbliżających się wyborach parlamentarnych.

SIERPIEŃ

11 sierpnia w lesie pod Charkowem odbywają się uroczystości pogrzebowe polskich oficerów zamordowanych w Starobielsku.

13-16 sierpnia papież Jan Paweł II przewodniczył odbywającym się w Częstochowie obchodom VI Światowego Dnia Młodzieży.

19-21 sierpnia miał miejsce tak zwany pucz Janajewa, a w całym ZSRR wprowadzono stan wyjątkowy.

21 sierpnia Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podjęła decyzję o wejściu w spór zbiorowy z rządem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie waloryzacji płac w sferze budżetowej za pierwsze półrocze.

26 sierpnia rząd Polski uznał niepodległość Litwy, Łotwy i Estonii.

31 sierpnia Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej rozwiązuje umowę z Jolantą Plebańską, zatrudnioną w sekretariacie Komisji Zakładowej.

WRZESIEŃ

12 września Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej zatrudnia Ewę Pająk w sekretariacie Komisji Zakładowej.

27 września zmarł Stefan Kisielewski, publicysta, pisarz, kompozytor, liberał i wieczny opozycjonista oraz krytyk komunizmu.

PAŹDZIERNIK

10 października już po raz drugi spotkał nas zaszczyt goszczenia przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Mariana Krzaklewskiego. Przewodniczący objeżdża Polskę w ramach kampanii wyborczej. Sam niekandydując, promuje kandydatów regionalnych „Solidarności”. W pierwszej części spotkania nastąpiła prezentacja kandydatów (9 – do Sejmu i 1 – do Senatu) wrocławskich. Kandydaci odpowiadali na pytania z sali i radzili sobie bardzo dobrze. Nasza politechniczna trójka: Marek Muszyński, Aureliusz Mikłaszewski i Stanisław Jabłonka wykazała społeczne wyczucie.

27 października w pierwszych od ponad 50 lat wolnych wyborach do Sejmu i Senatu „Solidarność” miała 5,05 proc., a jednym z jej posłów został Marek Muszyński.

LISTOPAD

5 listopada zebrał się delegaci na XIV Zakładowym Zebraniu Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, by między innymi omówić zakończoną kampanię wyborczą do Sejmu i Senatu, w której „Solidarność” wystawiła swą reprezentację, a Marek Muszyński uzyskał mandat poselski. Tomasz Wójcik zwrócił uwagę na rolę mediów w kampanii i dokonywane manipulacje, które kształtowały opinię publiczną według uznania środków masowego przekazu. To znacznie utrudniło start solidarnościowych kandydatów.

Ważnym punktem obrad było ustalenie kadencyjności władz związku na Politechnice Wrocławskiej. Po rozważeniu kilku wariantów przyjęto ten, który określił długość trwającej właśnie kadencji na 3 lata i 8 miesięcy, czyli do 31 grudnia 1994 roku.

Delegaci wybrali swych przedstawicieli na Walne Zebranie Delegatów Regionu Dolny Śląsk, a następnie w dyskusji skoncentrowali się na kwestii relacji struktury związku wobec struktury uczelni. Ustalono, że nowo powstałe struktury mogą powoływać komisje oddziałowe, gdy liczba członków wyniesie 15, gdy zaś będzie ich mniej – może powstać koło. W przypadku instytutów międzywydziałowych pracownik sam zdecyduje, do której organizacji chce należeć. Witold Jabłoński zwrócił uwagę na fakt, że członkowie niezbyt dobrze znają statut związku, dlatego ich oczekiwania są zbyt duże i niemożliwe do spełnienia.

14 listopada Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej wystąpiła do Społecznej Komisji Rewindykacyjnej z wnioskiem o wszczęcie postępowania o zwrot majątku organizacji zakładowej przejętego w stanie wojennym przez Politechnikę i następnie przekazanego po kilku miesiącach Związkowi Nauczycielstwa Polskiego.

GRUDZIEŃ

2 grudnia Polska jako pierwszy kraj na świecie uznała niepodległość Ukrainy.

5 grudnia prezydent Lech Wałęsa desygnuje na stanowisko premiera mecenasa Jana Olszewskiego. Wcześniej Sejm przyjmuje dymisję rządu Jana Krzysztofa Bieleckiego.

Podczas spotkania z Klubem Parlamentarnym Sojuszu Lewicy Demokratycznej prezydent Lech Wałęsa stwierdza: *Wcale was nie kocham, ale Polsce potrzebna jest lewa noga. Dzisiaj widzę niebezpieczeństwo z drugiej strony, dlatego będę was bronił (...). Jakby lewica w Sejmie została wymanewrowana, to ja ją witam u siebie w kancelarii.*

6 grudnia Jan Olszewski został premierem.

8 grudnia w Białowieży Rosja, Ukraina i Białoruś rozwiązały ZSRR i powołały Wspólnotę Niepodległych Państw.

9 grudnia Marek Muszyński, członek NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, udzielił wywiadu nowemu pismu Zarządu Regionu „Co tydzień”. Na pytanie Michała Bieganowskiego, czy tak zwana Mała Konstytucja, której orędownikiem był prezydent Lech Wałęsa, nie odsuwa nas w zamierzoną przeszłość, poseł odpowiedział: *Chyba nam to nie grozi. Zdecydowana część klubów zgadza się z tym, że zmiany w sferze podziału władzy powinny się dokonać. Nie może być np. tak, że rząd z każdym drobiazgiem czeka na decyzję Sejmu. Obawy dotyczą ubezwłasnowolnienia Sejmu. Poseł Marek Markiewicz na posiedzeniu Sejmu dał moim zdaniem bardzo dobrą analizę sytuacji. Akcentował on potrzebę określonego czasu, by rozwiązać obawy o trwałość prowizorki, i zmobilizował postęp wokół dużej konstytucji. Naszym postulatem było to, by do końca przyszłego roku przedyskutować i przyjąć projekt konstytucji.*

12 grudnia XV Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej spotkało się ponownie, by dokonać wyboru delegatów do Zarządu Regionu. Obecny na Zakładowym Zebraniu Delegatów Tomasz Wójcik złożył obszernie sprawozdanie z okresu, gdy zasiadał w Prezydium Zarządu Regionu (zajmował się interwencjami i poradami prawnymi), a także z krótko pełnionej funkcji przewodniczącego Zarządu Regionu.

Przed delegatami wystąpił także poseł Marek Muszyński, który naszkicował aktualną sytuację polityczną. Poseł przyznał, że optymizmem napawa go fakt niedawnego powołania na premiera Jana Olszewskiego, który ma spójną wizję naprawy Rzeczypospolitej.

W głosowaniu nad wnioskiem, by delegaci do Zarządu Regionu oddali swe głosy na Tomasza Wójcika jako kandydata na szefa regionu, 37 osób było za, a 22 wstrzymało się od głosu.

W wyborach uzupełniających Stanisław Jabłonka został członkiem Komisji Zakładowej.

13 grudnia, w 10. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, w auli Politechniki została odprawiona msza święta, którą celebrowali księża Mirosław Drzewiecki i Stanisław Orzechowski. Homilię do wiernych wygłosił ksiądz Mirosław Drzewiecki, który 13 stycznia 1982 roku w katedrze wrocławskiej powiedział w kazaniu: *Przez całą polską kra-*

inę przeszli uzbrojeni w pistolety i przepisy prawa wojennego siepacze Heroda, aby wybierać, niby pisklęta z gniazd – najlepszych synów Narodu z ich rodzinnych mieszkań. A ci, którzy zdolali ująć cało z tej branki, do dzisiaj ukrywają się i tułają, ścigani listami gończymi jak bandyci, jak zbrodniarze... Tę płomienną homilię przedrukowała później prasa podziemna, krążyła ona w odpisach i na kasetach, odtwarzała ją Radio „Wolna Europa”, a we fragmentach Radio Watykan. Komenda Wojewódzka MO wszczęła przeciwko księdzu Mirosławowi Drzewieckiemu śledztwo w trybie doraźnym za „rozpowszechnianie fałszywych wiadomości mogących osłabić gotowość obronną PRL, dotyczących sytuacji w Polsce po wprowadzeniu stanu wojennego i działalności WRON”. Sporządzono przeciwko niemu akt oskarżenia. W 1983 roku śledztwo zostało umorzone na mocy amnestii.

Ksiądz Stanisław Orzechowski pierwszy w sierpniu 1980 roku odprawiał mszę świętą w czasie strajku w zajezdni tramwajowej. Później uczestniczył w strajku głodowym kolejarzy wrocławskich, a od początku stanu wojennego we wszystkie czwartki w kościele przy ul. Bujwida odbywały się msze święte za Ojczyznę. Ksiądz kardynał Henryk Gulbinowicz powierzył mu wówczas funkcję diecezjalnego duszpasterza świata pracy.

W godzinach późniejszych ponownie spotkali się członkowie „Solidarności” i zaproszeni goście, a wspomnieniami sprzed 10 lat podzielili się ci, którzy wówczas współkierowali akcją strajkową w Politechnice. Pieśni z tamtego okresu w wykonaniu zespołu muzycznego Krzysztofa Jakubczaka, Chłopców z Placu Broni i recytacje okolicznościowe w wykonaniu artystów Teatru Polskiego uświetniły tę uroczystość. W holu Gmachu Głównego wiele osób z zainteresowaniem oglądało wystawę zdjęć i materiałów z okresu stanu wojennego. Delegacja Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej odwiedziła groby śp. Tadeusza Huskowskiego i śp. Tadeusza Kosteckiego, gdzie złożono wiązanki i zapalono znicze.

15 grudnia, w dziesięciolecie tragicznych wydarzeń, Lech Wałęsa odsłonił Pomnik ku czci Poległych Górników KWK „Wujek”.

17 grudnia, wobec rozpadu koalicji mającej utworzyć rząd, z misji formowania gabinetu wycofuje się Jan Olszewski.

18 grudnia Sejm nie przyjmuje dymisji Jana Olszewskiego.

25 grudnia do dymisji podaje się pierwszy i zarazem ostatni prezydent Związku Radzieckiego Michaił Gorbaczow.

1992

STYCZEŃ

13 stycznia w całym kraju „Solidarność” przeprowadziła godzinny strajk ostrzegawczy przeciw podwyżkom cen energii. Kilka dni przed tą akcją redakcja „Co tydzień” poprosiła Marka Muszyńskiego o komentarz w tej sprawie z pozycji posła solidarnościowego. Komentarz brzmiał: *Podpisuję się pod protestem bez destabilizacji. W moim przekonaniu najistotniejszym problemem jest zapowiedziane przedstawienie nowych założeń polityki społeczno-gospodarczej rządu. Zamierzenia antyrecesyjne wychodzą naprzeciw postulatam Związku. Obawiam się, że rząd, który zapowiada zmiany, na które czekamy, może upaść przed ich ogłoszeniem.*

13-18 stycznia przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej przebywał w Oslo (Norwegia) jako członek dwudziestoosobowej delegacji „Solidarności” z całej Polski na zaproszenie norweskiej centrali związkowej. Przywiózł mnóstwo materiałów, wrażeń, a przede wszystkim informacji o ruchu związkowym w Norwegii. Działalność związkowa w tym kraju to głównie permanentne negocjacje, a pracownicy należą często do kilku związków zawodowych.

14 stycznia Prezydium Komisji Zakładowej podjęło uchwałę protestującą przeciw sposobowi zgłaszania zarzutów przez członków Zarządu Regionu wobec Tomasza Wójcika – mianowicie na łamach prasy, bez wcześniejszego ich rozpatrzenia na po-

siedzeniu Prezydium Zarządu Regionu, co jest jawnym naruszeniem procedur związkowych, nie mówiąc już o łamaniu norm etycznych.

27 stycznia powołano sztab wyborczy Tomasza Wójcika, kandydującego ponownie na stanowisko przewodniczącego Zarządu Regionu. Na czele sztabu stanął Janusz Biernat.

29 stycznia Trybunał Konstytucyjny przyznaje rację NSZZ „Solidarność” w sprawie rewaloryzacji płac w sferze budżetowej.

31 stycznia Sejm powołuje na stanowisko rzecznika praw obywatelskich profesora Tadeusza Zielińskiego.

LUTY

1 lutego podczas obrad Sejmu poświęconych stanowi wojennemu, posłowie SLD wyszli z sali, gdyż poczuli się obrażeni słowami Leszka Moczulskiego, który skrót PZPR zinterpretował jako *Płatni Zdrajcy Pacholki Rosji*.

10 lutego zerwanie rozmów rządu i „Solidarności”. Strona rządowa odrzuca propozycję związku zredukowania o połowę podwyżek cen ogrzewania i ciepłej wody.

14 lutego Lech Kaczyński został prezesem Najwyższej Izby Kontroli.

14-16 lutego w auli Politechniki Wrocławskiej rozpoczęło się IV Walne Zebranie Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk. Przemówienie wygłosił przewodniczący Zarządu Regionu Tomasz Wójcik, który przywitał zaproszonych gości: ks. biskupa Adama Dyczkowskiego, ks. Stanisława Orzechowskiego, przewodniczącego Komisji Krajowej Mariana Krzaklewskiego, rektora Politechniki Wrocławskiej prof. Andrzeja Wiszniewskiego, delegacje zachodnich związków zawodowych z Danii, Francji, Włoch oraz rzecznika prasowego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Andrzeja Adamczyka.

17 lutego NSZZ „Solidarność” wznawia rozmowy z przedstawicielami rządu (w dwóch grupach roboczych). Przedmiotem negocjacji są programy przeciwdziałania bezrobociu w regionach szczególnie nim zagrożonych oraz programy ratunkowe dla znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji służby zdrowia, oświaty, nauki i kultury.

■ IV Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk, Politechnika Wrocławska, 14-16.02.1992

archiwum Komisji Zakładowej

21 lutego przewodniczący NSZZ „Solidarność” Marian Krzaklewski zapowiada, że nie widzi możliwości zawarcia paktu z rządem wraz ze związkami nienależącymi do rodziny wolnych związków zawodowych.

22 lutego w auli Politechniki Wrocławskiej odbyła się II tura IV Walnego Zebrania Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk.

28 lutego prezydent Lech Wałęsa apeluje o utworzenie rządu reprezentującego „cały Sejm”.

29 lutego na emeryturę odchodzi Maria Trznadel, pracownica sekretariatu Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej.

MARZEC

1 marca na miejsce Marii Trznadel w sekretariacie Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej zostaje zatrudniona Elżbieta Lipka.

9 marca, po spotkaniu w Belwederze Lecha Wałęsy i Jana Olszewskiego, prezydent stwierdza, że konieczne jest rozszerzenie koalicji jako parlamentarnej bazy dla rządu.

18 marca na Politechnice Wrocławskiej, w siedzibie Komisji Zakładowej, przedstawiciele siedmiu szkół wyższych utworzyli Komisję Porozumiewawczą Uczelni Wrocławia NSZZ „Solidarność”, której członkami zostały Akademie: Ekonomiczna, Rolnicza, Medyczna, Muzyczna i Wychowania Fizycznego, a także Uniwersytet i Politechnika. Celem działania komisji była wymiana doświadczeń w rozwiązywaniu spraw pracowniczych, wypracowywanie wspólnych stanowisk i opinii kierowanych do Komisji Krajowej, Krajowej Sekcji Nauki i Zarządu Regionu.

21-22 marca w Politechnice Warszawskiej odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Udzielono absolutorium ustępującym władzom, wybrano nowe oraz przeprowadzono szeroką dyskusję programową zakończoną podjęciem szeregu uchwał. Krajowa Sekcja Nauki jest typową strukturą branżową związku działającą na rzecz zrzeszonych dobrowolnie Komisji Zakładowych uczelni, instytutów PAN i jednostek badawczo-rozwojowych. W szczególności KSN:

- podejmuje interwencje na prośbę zrzeszonych Komisji Zakładowych lub ich członków,
- opiniuje akty prawne dotyczące nauki i szkolnictwa wyższego,

- podejmuje inicjatywy w sprawie zmian przepisów (w tym zakresie współpracuje przede wszystkim z Klubem Parlamentarnym NSZZ „Solidarność”,
- współpracuje z innymi związkami zawodowymi i sekcjami branżowymi w kraju i za granicą. KSN ma siedzibę w Warszawie. Wraz z Krajową Sekcją Oświaty wchodzi w skład Branżowego Sekretariatu Nauki i Oświaty działającego przy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Najważniejsze decyzje programowe są wypracowywane na zjazdach KSN. Zjazdy te stanowią również forum dla przepływu informacji o działaniach i inicjatywach podejmowanych przez poszczególne Komisje Zakładowe. Zjazd wybiera też delegatów na Kongres Sekretariatu, przewodniczącego KSN, Prezydium, Komisję Rewizyjną oraz przewodniczących Komisji Programowych. Zjazdy Sekcji odbywają się co najmniej raz w roku.

W obecnej kadencji delegatami Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej na zjazdy KSN są: Janusz Biernat, Witold Jabłoński, Ryszard Radomski, Edward Sojda i Ryszard Wroczyński (jeden delegat na 500 członków).

26 marca Zakładowe Zebranie Delegatów przyjęło uchwałę zmieniającą ordynację wyborczą struktury zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej:

- Komisję Zakładową tworzą przewodniczący Komisji Oddziałowych oraz członkowie wybrani na Walnym Zebraniu Delegatów.
- Walne Zebranie Delegatów ustala liczbę członków Komisji Zakładowej wybieralnych na WZD.
- Komisja Zakładowa wybiera ze swojego grona Prezydium. Kandydatów na członków Prezydium proponuje przewodniczący Komisji Zakładowej. Głosowanie jest tajne zwykłą większością głosów.

Uchwalono też, że do czasu ustalenia procentowej kwoty składek na rzecz Krajowej Sekcji Nauki Komisja Zakładowa będzie od 1 kwietnia przekazywać 3 proc. składek wpłacanych przez członków czynnych.

31 marca redaktor „Biuletynu Informacyjnego” Michał Bieganowski przechodzi do pracy w Zarządzie Regionu Dolny Śląsk.

KWIECIEŃ

5 kwietnia odbywa się VII Zjazd Niezależnego Zrzeszenia Studentów, organizacji skupiającej w 1992 roku około 1000 członków. Przewodniczącym zostaje student Akademii Medycznej z Gdańska – Krzysztof Lisek.

16 kwietnia prezydent Lech Wałęsa po raz kolejny powraca do swej koncepcji „100 milionów dla każdego”. Przedstawia tezy „Programu 100 milionów”, mówiące o kredycie dla każdego dorosłego Polaka w wysokości 10 tysięcy dolarów (wówczas około 125 mln zł), spłacanym w ciągu 20 lat.

24 kwietnia kilkudziesięciotysięczna manifestacja „Solidarności” przeszła ulicami Warszawy. Z Dolnego Śląska przyjechało około 1000 uczestników. Manifestanci nieśli transparenty z hasłami:

SOLIDARNOŚĆ OFIARĄ WŁASNEGO ZWYCIĘSTWA, WŁADZA WASZA – NĘDZA NASZA, PANNIE PREZYDENCIE, LARUM GRAJĄ.

Związkowcy przeszli przed gmachem Sejmu, siedzibą rządu i Belwederem, gdzie wyszedł do nich prezydent Lech Wałęsa.

27 kwietnia, po rozmowie z premierem Janem Olszewskim, Lech Wałęsa zapowiada możliwość dymisji rządu i powołania na stanowisko premiera Tadeusza Mazowieckiego bądź Andrzeja Olechowskiego.

MAJ

4 maja premier Jan Olszewski spotyka się z przedstawicielami Sieci. Szef rządu deklaruje, że do końca maja przedstawi konkretne propozycje odejścia od popiwku.

5 maja obradująca na Politechnice Komisja Porozumiewawcza Uczelni Wrocławia NSZZ „Solidarność” przyjęła stanowisko, w którym uznała za konieczne stopniowe przekształcanie struktury związku w kierunku zwiększenia roli centralnych struktur branżowych.

8 maja prezydent Lech Wałęsa występuje z orędziem do Sejmu: *Kraj tonie w marazmie i bałaganie – tak dalej być nie może*. Prezydent żąda dla siebie prawa do powoływania i odwoływania rządu. Popiera też pomysł Antoniego Macierewicza ujawnienia tajnych współpracowników wśród wyższych urzędników państwowych.

18 maja prezydent Lech Wałęsa oraz prezydent Ukrainy Leonid Krawczuk podpisują „Traktat” o dobrym sąsiedztwie, wzajemnych stosunkach oraz „współpracy”.

19 maja gościem Zakładowego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej jest poseł Marek Muszyński, który odpowiadał na pytania swych kolegów związkowców. **Dokonano także zmian w składzie Prezydium, które przedstawia się następująco: Witold Ja-**

bloński, przewodniczący, **Ryszard Wroczyński i Danuta Wala**, wiceprzewodniczący, **Edward Sojda**, skarbnik, **Ewa Prus**, sekretarz **oraz Ryszard Lipanowicz i Ryszard Poźniak**, członkowie.

20 maja obradowała Komisja Porozumiewawcza Uczelni Wrocławia NSZZ „Solidarność”, która krytycznie ustosunkowała się do propozycji zmian ustawy o szkolnictwie, podpisanych przez premiera Jana Olszewskiego. Niepokoiły zwłaszcza luki w przepisach dotyczących sposobów rozwiązywania istotnych spraw pracowniczych, takich jak skrócenie pensum czy czasu wypowiedzeń dla pracowników naukowo-dydaktycznych.

21 maja rektor Politechniki Wrocławskiej profesor Andrzej Wiszniewski informuje, że Jan Pawłowski, pierwszy cywilny szef Urzędu Ochrony Państwa we Wrocławiu, były pracownik Politechniki i członek „Solidarności”, przesłał komunikat o naborze do służby w UOP. *Jednocześnie informuje, że nabór ten jest całkowicie jawną rekrutacją pracowników, nie mającą nic wspólnego z werbowaniem tajnych agentów, a wszelka działalność służb porządkowych lub wywiadowczych na terenie Uczelni bezwzględnie wymaga zgody Rektora.*

21-22 maja prezydent Lech Wałęsa przebywa z wizytą w Moskwie. Zostaje podpisany traktat pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Rosją „O przyjaznej i dobrosąsiedzkiej współpracy”. Traktat uzupełniono deklaracją „O konsekwencjach zbrodni stalinowskich”.

27 maja na Uniwersytecie odbył się wiec z udziałem około 350 pracowników szkół wyższych Wrocławia, którzy wystosowali rezolucję wyrażającą pogląd, że stan szkolnictwa wyższego, nauki i oświaty w Polsce jest katastrofalny, a widoczny dla wszystkich proces pauperyzacji inteligencji polskiej powoduje brak motywacji do nauki i studiów na wyższym poziomie. Dowodem na to jest jeden z najniższych w Europie wskaźnik studiującej młodzieży, co spycha nasz kraj do poziomu Trzeciego Świata.

CZERWIEC

4 czerwca Antoni Macierewicz przedstawił posłom i senatorom listę 60 osób mających teczkę w archiwach MSW, z sugestią, że są to byli agenci. Wśród nich był Lech Wałęsa i kilku jego współpracowników.

5 czerwca w nocy (45 minut po północy) Sejm odwołał rząd Jana Olszewskiego i powierzył misję tworzenia nowego Waldemarowi Pawlakowi, którego desygnował prezydent.

9 czerwca Prezydium Komisji Zakładowej złożyło oświadczenie w sprawie aktualnej sytuacji w kraju, w którym czytamy:

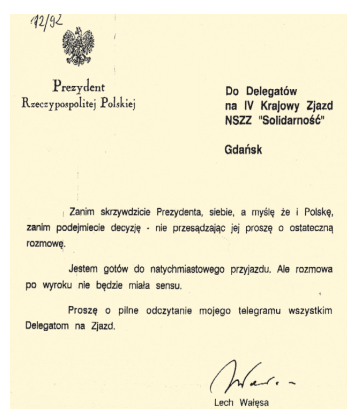
Wielokrotnie deklarowaliśmy i deklarujemy apolityczność naszej organizacji zakładowej. Zabieramy jednak głos w sprawach natury politycznej, które wiążą się z przebudową polskiej gospodarki i polskiego ustroju społeczno-gospodarczego, gdyż przebudowa ta ma decydujący wpływ na poziom życia społeczeństwa i na prawa pracownicze. Dlatego też wyraziliśmy poparcie dla działań zmierzających do dekomunizacji jako procesu oczyszczającego kraj z nieprawości (...).

11-14 czerwca odbywa się I tura IV Krajowego Zjazdu Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Przewodniczącym ponownie zostaje Marian Krzaklewski, który pokonał Macieja Jankowskiego stosunkiem głosów 214 do 137. Trzeci kandydat, Andrzej Steczyński, wycofał swoją kandydaturę. Delegaci krytykują wszystkie strony konfliktu rząd – prezydent – parlament, najmocniejsze jednak słowa krytyki kierowane są pod adresem zaproszonego na zjazd prezydenta Wałęsy. Zjazd opowiada się za dekomunizacją i lustracją.

23 czerwca prezydent Lech Wałęsa podpisuje z przewodniczącym Rady Najwyższej Białorusi „Traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznych stosunkach”.

26 czerwca NSZZ „Solidarność” stoi na krawędzi rozłamu. Uczestniczący w zjeździe w Gdańsku delegaci atakują działalność prezydenta Lecha Wałęsy, popierając premiera Jana Olszewskiego. Obradująca w Poznaniu Sieć opowiada się po stronie prezydenta, krytykując i określając jako żenującą I turę zjazdu „Solidarności”.

27-28 czerwca w Łodzi odbyła się II tura IV Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”. Na konferencji prasowej Jerzy Buzek, przewodniczący Prezydium Zjazdu, zapewnił, że „obrażanie prezydenta czy samego Lecha Wałęsy nie leżało w intencjach delegatów”. Grupa delegatów złożyła votum separatum wobec wprowadzonych do statutu poprawek.

LIPIEC

4-5 lipca trwają negocjacje (z udziałem posłów z „Solidarności” jako mediatorów) w sprawie nowej koalicji rządowej. Proponowanymi kandydatami są Hanna Suchocka z Unii Demokratycznej i Lech Kaczyński z Partii Centrum.

7 lipca Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia mediacyjną misję posłów związku przy tworzeniu nowego gabinetu opartego na „niekomunistycznej większości”. Powodzenie misji stwarza nadzieje na zawarcie układu stabilizacyjnego rząd – „Solidarność”. *Powstanie stabilnego i odpowiedzialnego partnera do rozmów leży w interesie związku.*

10 lipca Sejm odwołał Waldemara Pawlaka, powierzając funkcję szefa rządu Hannie Suchockiej.

20 lipca prezydent Vaclav Havel uznaje prawo Słowacji do samostanowienia i rezygnuje z funkcji prezydenta Czecho-Słowacji.

24 lipca Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza, że niepokoi ją stan prac nad ustawą dekomunizacyjną.

28 lipca NSZZ „Solidarność” protestuje przeciwko podwyżkom wprowadzonym bez konsultacji ze związkiem. W liście skierowanym do premier Hanny Suchockiej przewodniczący „Solidarności” proponuje złagodzenie społecznych skutków podwyżek poprzez między innymi waloryzację świadczeń socjalnych i łagodzenie popiwku.

SIERPIEŃ

1 sierpnia Sejm uchwała Ustawę o stosunkach wzajemnych pomiędzy władzą wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą, zwaną Małą Konstytucją.

12 sierpnia Komisje Zakładowe zrzeszone w Sieci żądają przekształcenia Komisji Krajowej w Ogólnopolski Komitet Protestacyjny i ogłoszenia strajku generalnego z przewodniczącym NSZZ „Solidarność” na czele.

13 sierpnia obradująca w Gdańsku Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” odcina się od żądań czę-

■ V Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk. Zebranie prowadzą: Ryszard Wroczyński i Witold Jabłoński, Wrocław, 7.11.1992

ści związkowców, postulujących ogłoszenie strajku generalnego. Grożący jedności związkowi konflikt udaje się jednak wygasić.

18 sierpnia prezydent Lech Wałęsa krytykuje akcje strajkowe podejmowane w całym kraju.

25-27 sierpnia pomyślnie kończą się negocjacje rządu i związków: NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ. Rząd zgadza się na podniesienie zasiłków mieszkaniowych dla najuboższych.

WRZESIEŃ

4 września uchwałą Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wszyscy pełniący funkcje członkowie związku zostają zobowiązani do składania podań o wydanie przez MSW zaświadczeń *o braku współpracy z SB w latach 1945-1990*.

5 września Sejm przesyła do komisji sześć projektów ustaw lustracyjnych.

24 września Komisja Zakładowa przyjęła nowy regulamin finansowy, który ustalał kwoty składek dla pracowników i emerytów oraz proporcje podziału składek, podnosił wysokości zasiłków z tytułu zgonu i urodzin, regulował wysokość odpraw i zapomóg.

PAŹDZIERNIK

6 października kolejne posiedzenie Komisji Porozumiewawczej Uczelni Wrocławia NSZZ „Solidarność” poświęcone było dyskusji nad projektem powołania rządowego zespołu do spraw nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym, przygotowania do Krajowego Forum Adiunktów i zadaniom

związku w przyszłorocznych wyborach do władz uczelni wszystkich szczebli.

8 października Sejm przyjął część orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, dotyczącego zwrotu majątku „Solidarności” skonfiskowanego związkowi w stanie wojennym.

15 października kończy się umowa-zlecenie radcy prawnego Andrzeja Budki, której Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej nie przedłuża.

28 października ostatnie oddziały Armii Radzieckiej, stacjonujące w Świnoujściu, opuszczają terytorium Rzeczypospolitej.

30 października w Polsce bez pracy pozostaje około 2,5 miliona osób.

LISTOPAD

7 listopada w auli Politechniki Wrocławskiej odbyło się V Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk.

17 listopada prezydent Lech Wałęsa podpisuje tak zwaną Małą Konstytucję.

24 listopada odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, na którym omówiono między innymi bieżące sprawy organizacji zakładowej, sprawozdanie z V Walnego Zebrania Delegatów Regionu Dolny Śląsk.

GRUDZIEŃ

1 grudnia posłowie Marek Muszyński i Andrzej Smirnow – członkowie Klubu Parlamentarnego „Solidarność” spotkali się w auli Politechniki Wrocławskiej z przedstawicielami środowiska akademickiego. Andrzej Smirnow, adiunkt na Politechnice Warszawskiej, jest przewodniczącym Sejmowej Komisji Nauki, Oświaty i Postępu Technicznego, a Marek Muszyński członkiem Komisji Spraw Wewnętrznych i Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Spośród wielu kierowanych do posłów pytań i opinii dotyczących istotnych dla kraju spraw znaczna część dotyczyła sfery nauki i oświaty.

W wyczerpujących odpowiedziach posłowie przedstawili różne działania podejmowane m.in. przez MEN, a także Radę Główną w celu generalnej zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym. Mówiono także o zmianach wprowadzonych do Karty Nauczyciela. Posłowie przedstawili swoje opinie

co do przyczyn tragicznej sytuacji finansowej, podając m.in. przykłady bezkarnych działań narażających budżet na utratę ogromnych wpływów. Mówiono także o sprawach wewnętrzzwiązkowych, m.in. o współdziałaniu Komisji Krajowej z Klubem Parlamentarnym.

13 grudnia uroczysta msza święta w intencji Ojczyzny w kościele św. Augustyna przy ul. Sudeckiej we Wrocławiu.

14 grudnia 80 proc. Komisji Zakładowych „Solidarności” wzięło udział w dwugodzinnej akcji protestacyjnej przeciw obniżaniu realnej wartości płac, emerytur i rent. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej wezwała do poparcia akcji protestacyjnej i zwołała wiec w auli, na którym podjęto uchwałę domagającą się od rządu likwidacji deficytu budżetowego, ale nie poprzez kolejne cięcia kwot przeznaczonych na oświatę, naukę, służbę zdrowia oraz na emerytury i renty, lecz poprzez właściwą politykę podatkową i celną. Ponadto uczestnicy wiecu żądali: podjęcia rzetelnych rozmów ze związkiem w celu podpisania umowy społecznej mówiącej o tym, jak wyjść z kryzysu; realizowania już podpisanych umów z „Solidarnością”; uznania roli nauki i oświaty w wychodzeniu z kryzysu i w budowie nowoczesnego państwa.

16 grudnia na Górnym Śląsku rozpoczął się strajk generalny górników i kolejarzy, poparty strajkiem solidarnościowym hutników.

1993

STYCZEŃ

5 stycznia Komisja Porozumiewawcza Uczelni Wrocławia doszła do wniosku, że na tworzenie Regionalnej Sekcji Nauki i Regionalnego Sekretariatu Oświaty jest jeszcze za wcześnie, uznano bowiem, że dla wyższych uczelni wszystkie uzgodnienia w sprawach branżowych i tak ustala się na szczeblu centralnym. Wymieniono także uwagi o przebiegu akcji protestacyjnej 14 grudnia ubiegłego roku. W większości uczelni ograniczono się do wywieszenia flag, a akcja nie zyskała dużego poparcia, toteż jej efekt oceniono negatywnie.

7 stycznia Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej również dokonało oceny akcji strajkowej, a ponadto zainicjowana została wstępna dyskusja nad formami

działania związku na uczelni. Przypomniano też o zbliżających się wyborach na Politechnice.

Sejm uchwala ustawę o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży. Odpowiedzialność karną za przerywanie ciąży ponosi lekarz, z wyjątkiem przypadków, gdy ciąża zagraża życiu kobiety, jest wynikiem przestępstwa lub gdy płód ma wady genetyczne.

28-30 stycznia na zamku Książ odbyło się seminarium nt. „Związek zawodowy wobec problemu bezrobocia”. Seminarium zorganizował Zarząd Regionu Dolny Śląsk, a udział w nim wzięli związkowcy oraz przedstawiciele władz gminnych i województw wałbrzyskiego oraz wrocławskiego. Była także delegacja władz centralnych oraz goście z Belgii, Francji i Włoch. Ostatniego dnia wystąpił Marian Krzaklewski. W ocenie Witolda Jabłońskiego związkowcom o bezrobociu i metodach jego zwalczania najlepiej rozmawia się z samorządowcami na szczeblu gminnym, gorzej z władzami centralnymi, które nadto wierzą w swą nieomyślność w każdej kwestii i wyrażają jawną niechęć do rozmów na niższym szczeblu.

LUTY

1 lutego Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej zatrudnia dwóch radców prawnych: mgr Aleksandrę Kostrubę i mgr Danutę Rojek-Lenkiewicz, które pracują do chwili obecnej.

5 lutego 11 posłów z Klubu Parlamentarnego „Solidarności”: Stanisław Baran, Waldemar Bartosz, Edward Müller, Marek Muszyński, Jerzy Niczyporowicz, Sławomir Panek, Alojzy Pietrzyk, Elżbieta Seferowicz, Andrzej Smirnow, Janusz Mazurek i Wojciech Kwiatkowski wydało oświadczenie, w którym odcieśli się od poczynąń reszty klubu naruszających często interes związkowy. Szczególnie niepokoiła autorów oświadczenia przychylność klubu dla polityki fiskalnej rządu. By być w zgodzie z uchwałami Komisji Krajowej, grupa ta wystąpiła z klubu i założyła zespół poselsko-senatorski.

9 lutego prezydent Lech Wałęsa grozi rozwiązaniem parlamentu, jeśli nie uchwali on w najbliższym czasie budżetu, przedstawiony przez rząd projekt nie zyskuje bowiem poparcia większości posłów.

10 lutego Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej wyraziło solidarność z inicjatywą 11 posłów. W po-

wszechnym odczuciu członków Związku obecna działalność naszego Klubu Parlamentarnego jest nieskuteczna i zbyt często prowadzi do rezygnacji z obrony podstawowych interesów Związku w celu realizacji niezrozumiałych celów politycznych.

Prezydium zwróciło się do Komisji Krajowej o wycofanie wniosków w stosunku do posłów „Solidarności”, którzy w głosowaniu nad budżetem złamali uchwałę Komisji Krajowej.

12 lutego Sejm uchwala budżet. Przeciw rządowemu projektowi ustawy budżetowej na 1993 rok są: Stanisław Baran, Waldemar Bartosz, Barbara Frączek, Jan Kulas, Edward Müller, Marek Muszyński, Jerzy Niczyporowicz, Alojzy Pietrzyk, Elżbieta Seferowicz, Andrzej Smirnow. Pięciu posłów NSZZ „Solidarność”: Bogdan Borusewicz, Paweł Kowalczyk, Sławomir Panek, Jan Rulewski i Antoni Tyrakowski nie bierze udziału w głosowaniu, choć są obecni na sali, a dziesięciu: Wojciech Arkuszewski, Eugeniusz Kielek, Tadeusz Lewandowski, Zbigniew Ładosz, Sławomir Rogucki, Stanisław Sobański, Stanisław Wąsik, Stanisław Węglorz, Marek Zieliński, Maria Żółtowska opowiada się za projektem rządowym wbrew decyzji Komisji Krajowej, która zaleciła głosowanie przeciw – w ocenie związku budżet ogranicza dochody pracowników. Od głosowania wstrzymał się Marek Markiewicz. Z komisji i regionów całej Polski zaczęły napływać wnioski o wykluczenie ze związku tych posłów, którzy głosowali wbrew uchwale Komisji Krajowej, skończyło się jednak na naganie.

17 lutego sprawa ta miała swój ciąg dalszy, w Fabryce Automatów Tokarskich spotkali się bowiem przedstawiciele 180 komisji zakładowych z regionu i zwrócili się do macierzystych organizacji tych posłów, którzy głosowali za przyjęciem budżetu, o wykluczenie ich ze związku. Przegłosowano też stanowisko domagające się wcześniejszych wyborów parlamentarnych NSZZ „Solidarność” podejmuje spór zbiorowy z rządem o wynagrodzenia w sferze budżetowej.

19 lutego w Senacie odbyło się głosowanie nad rządowym projektem ustawy budżetowej na 1993 rok. Przeciw projektowi głosował senator NSZZ „Solidarność” Janusz Mazurek; za – Andrzej Kralczyński i Eugeniusz Wilkowski. Nieobecni byli: August Chełkowski, Janina Gościej, Józef Hałasa, Stefan Jurczak, Piotr Pankanin, Alina Pieńkowska i Wiktor Stasiak.

23 lutego, z powodu niedotrzymania przez rząd gwarancji, złożonych różnym grupom pracowniczym w 1992 roku, strajki ostrzegawcze podejmu-

ją kolejarzy, pracownicy przemysłu zbrojeniowego i lotniczego.

25 lutego Komisja Krajowa uznała, że przypadek posłów głosujących za budżetem należy uznać za wydarzenie bulwersujące, niemniej jednak wyłamanie się 11 posłów z klubu również uznano za naganne. W uchwale Komisja Krajowa nawoływała do utrzymania jedności Klubu Parlamentarnego „Solidarności”.

MARZEC

12 marca na łamach „Biuletynu Informacyjnego” przewodniczący Komisji Zakładowej Witold Jabłoński zadał pytanie: „Co dalej z NSZZ »Solidarność« przy Politechnice Wrocławskiej?»: *Zauważalny staje się brak wiary w możliwości zmiany czegośkolwiek. Jest to, jak sądzę, wynikiem nałożenia się ogólnej frustracji całego naszego środowiska pracowników wyższych uczelni, jak i mankamentów pracy wewnątrzwiązkowej. Ogromna liczba problemów w życiu codziennym i zawodowym sprawa – zdaniem przewodniczącego – że sytuacja jest o tyle groźna, że z jednej strony powoduje marazm, zanik aktywności społecznej, a równocześnie nie można jej zwalczać bez szerokiej, aktywnej postawy społeczeństwa.*

18 marca Senat przyjął Sprawozdanie Senackiej Komisji do spraw Zbadania Odmów Paszportów. Na liście komisji, która pracowała pod przewodnictwem profesor Anny Szaynok, znalazły się aż 192 nazwiska naukowców, którym odmówiono wydania paszportu i tym samym uniemożliwiono podróż służbową w celach naukowych.

20-21 marca na Politechnice Wrocławskiej rozpoczął się dwudniowy Zjazd Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Delegatami NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej są: Stanisław Jabłonka, Witold Jabłoński, Ludomir Jankowski, Edward Sojda i Ryszard Wroczyński. Delegaci zażądali od Komisji Krajowej, aby ta zobowiązała Klub Parlamentarny „Solidarności” do przedstawienia wotum nieufności wobec rządu, *który prowadzi działalność na szkodę nauki, kultury i zdrowia.*

W przyjętych uchwałach delegaci domagali się, by nakłady na naukę, oświatę, zdrowie i kulturę nie były niższe niż w ubiegłym roku, by waloryzacja wynagrodzeń uwzględniała przynajmniej poziom inflacji, wskazywali na konieczność wprowadzenia systemu ubezpieczeń zdrowotnych. Zaapelowano do komisji zakładowych, by 2 proc. składek przekazywały na Krajową Sekcję Nauki, a 1 proc. – na Jednostki Badawczo-Rozwojowe. Wyrażono także stanowisko wzywające do wprowadzenia

takich zmian w ustawach podatkowych, które by umożliwiły korzystanie ze znacznych ulg podmiotom ponoszącym nakłady na rozwój nauki.

Organizacją zjazdu zajęła się Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej.

24 marca profesor Andrzej Wyszniowski zostaje ponownie wybrany na rektora Politechniki Wrocławskiej (kadencja trwa od 1993 do 1996). Prorektorami zostają: doktor habilitowany Zdzisław Kremens, profesor Wojciech Majewski i profesor Ryszard Rogala. Dyrektorem Gabinetu Rektora zostaje doktor Małgorzata Pawłowska.

KWIECIEŃ

1 kwietnia odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Na Zebraniu omawiano sprawy związane z Krajową Sekcją Nauki, wyborami na Politechnice Wrocławskiej.

15 kwietnia Sejm przyjmuje projekt ordynacji wyborczej, ustanawiającej progi wyborcze: 5 proc. dla partii i 8 proc. dla koalicji wyborczych.

16 kwietnia na Politechnice Wrocławskiej członkowie Prezydium Zarządu Regionu spotkali się z około 400 członkami Komisji Zakładowych. W pierwszej części spotkania przedstawiciel Izby Skarbowej wtajemniczył zebranych w uwarunkowania wprowadzanego właśnie podatku VAT, a następnie Tomasz Wójcik zapoznał wszystkich z ideą referendum uwłaszczeniowego. Zebrani wyśtosowali apel do społeczeństwa o wzięcie udziału w referendum, którego celem ma być powszechne i rzeczywiste uwłaszczenie obywateli.

MAJ

4 maja w województwie wałbrzyskim 40 zakładów przystępuje do strajku.

5 maja rozpoczyna się ogólnopolski strajk pracowników oświaty.

6 maja Międzyzakładowe Porozumienie Solidarności zawiązują Komisje Zakładowe Ursusa, Elemisu, FSO, Norblina, Budokaru, Głównego Urzędu Ceł, Regionalnej Sekcji Budownictwa z Mazowsza, PKS oraz NZS z Uniwersytetu Warszawskiego. W oświadczeniu tej nowej struktury pozo-

Manifestacja uliczna
13 maja 1993

o godz. 14⁰⁰
spotykamy się przed Operą
i ulicami Wrocławia
udamy się pod Urząd Wojewódzki

Apelujemy do społeczeństwa
o poparcie manifestacji sfery budżetowej !

Ostrzegamy !
Nieustępliwość Rządu zmusi nas do wybrania
drastycznej formy protestu.

Bądźcie z nami solidarni !

mej związkowcy żądają między innymi natychmiastowego ustąpienia i rozliczenia rządu oraz dymisji Lecha Wałęsy, który, jak piszą: *zdradził i podeptał ideały Sierpnia..*

11 maja w blisko 15 proc. szkół nie odbyły się matury – stwierdza MEN.

13 maja Politechnika Wrocławska rozpoczęła strajk, żądając spełnienia postulatów sfery budżetowej. Strajk rozpoczął się wiecem, w którym uczestniczyły władze uczelni, kadra akademicka i studenci.

18 maja nadzwyczajne posiedzenie Komisji Krajowej podjęło decyzję o zgłoszeniu przez Klub Parlamentarny „Solidarności” wotum nieufności dla rządu.

19 maja profesor Jan Kmita otrzymał tytuł doktora honoris causa na Politechnice Poznańskiej.

25 maja poparcie dla strajkujących nauczycieli napływa z zagranicy. Na ręce premier Hanny Suchockiej przesłała je The Education International, centrala zrzeszająca 210 niezależnych związków nauczycieli ze 114 krajów. The Education International wyraża nadzieję, że postulaty „Solidarności” zostaną przez polski rząd zrealizowane.

■ Ryszard Wroczyński podczas strajku na Politechnice Wrocławskiej, 13.05.1993

archiwum Komisji Zakładowej

27 maja poseł Alojzy Pietrzyk postawił wniosek o wotum nieufności dla rządu Hanny Suchockiej.

28 maja profesor Andrzej Wiszniewski otrzymał tytuł doktora honoris causa od Central Connecticut State University w New Britain (USA).

W Sejmie na wniosek klubu NSZZ „Solidarność” przegłosowane zostaje wotum nieufności wobec rządu Hanny Suchockiej. Głosy „za” oddali następujący posłowie klubu: Stanisław Baran, Waldemar Bartosz, Bogdan Borusewicz, Barbara Frączek, Paweł Kowalczyk, Jan Kulas, Marek Markiewicz, Edward Müller, Marek Muszyński, Jerzy Niczyperowicz, Sławomir Panek, Alojzy Pietrzyk (składał wniosek), Elżbieta Seferowicz, Andrzej Smirnow, Stanisław Sobański, Antoni Tyrakowski, Stanisław Wąsik, Maria Żółtowska. Przeciw głosowali: Wojciech Arkuszewski, Jan Rulewski. Od głosu wstrzymali się: Eugeniusz Kielek, Tadeusz Lewandowski, Sławomir Rogucki, Stanisław Węglorz. Nie głosowali: Zbigniew Ładosz, Marek Zieliński. W tym samym czasie w Gdańsku toczyły się obrady Prezydium Komisji Krajowej. *Nie jest celem Związku ani obalenie, ani konstruowanie rządu, nie jest też celem samym w sobie strajk generalny. Nie wycofamy się jednak z obrony podstawowych praw pracowniczych i socjalnych, ponieważ dla nas łączy się to z obroną procesu reform, a w konsekwencji z obroną demokracji* – głosi przyjęte stanowisko.

Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Marian Krzaklewski zapowiada rozpoczęcie *dobrze przygotowanego strajku generalnego*, jeśli rząd podtrzyma stanowisko prezentowane podczas ostatnich negocjacji ze związkiem.

29 maja prezydent Lech Wałęsa rozwiązał parlament, nie przyjmując zarazem dymisji rządu.

CZERWIEC

1 czerwca Marek Muszyński otrzymał list następującej treści:

Drogi Marku, w związku z rozwiązaniem przez Prezydenta RP parlamentu obecnej kadencji pragniemy Ci jak najserdeczniej podziękować za to, że tak godnie i pięknie reprezentowałeś „Solidarność” w Sejmie. Jesteśmy dumni, że należałeś do tej grupy posłów, która walczyła o rzeczywisty interes „Solidarności”, a także o Jej niesfałszowany głos i obraz. Wiemy, jakim trudem była ta praca, i wiemy, ile Cię

kosztowała, jednak dzieło nie zostało dokończzone. Wierzymy, że nie zawiedziesz nas i będziesz kandydatem NSZZ „Solidarność” w najbliższych wyborach. Z wyrazami szczerzej przyjaźni – Tomasz Wójcik.

Podobne w treści podziękowania Marek Muszyński otrzymał od rektora Politechniki Wrocławskiej – profesora Andrzeja Wiszniewskiego.

4 czerwca na spotkaniu szefów regionów i części parlamentarzystów „Solidarności” Marian Krzaklewski wskazuje na prezydenta, a nie na rząd, jako na jedyne teraz partnera w negocjacjach. Liderzy związku opowiadają się za

wystawieniem kandydatów „Solidarności” w wyborach.

7 czerwca na łamach pisma Zarządu Regionu „Co tydzień” Marek Muszyński, zapytany przez redaktora Michała Bieganskowskiego, co sądzi o wypowiedzi Adama Michnika, który ogłosił w „Gazecie Wyborczej” koniec „Solidarności”, odpowiedział: *„Solidarność” to my, tu i teraz. Michnik nie ma nic wspólnego z „Solidarnością”, wielu ogłasza jej koniec. Funkcjonują w świadomości, że są z „Solidarności”, a zachowują się tak, jakby nic o niej nie wiedzieli. Gdyby rola „Solidarności” się skończyła, toby nie poświęcano jej tyle uwagi w prasie, radiu i telewizji. Boją się Jej, dlatego tak atakują. Nadchodzi dla nas bardzo ważny czas i dla przyszłości kraju. Musimy mieć wiele siły, mocną wolę i wizję podobną do tej z pierwszych lat „Solidarności”. W tych wrześniowych wyborach rozegra się bitwa o Polskę, o jej kształt dla co najmniej jednego pokolenia Polaków.*

17 czerwca odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Delegaci dyskutowali nad aktualną sytuacją w kraju i wypracowaniem stanowiska przed Krajowym Zjazdem Delegatów.

25-27 czerwca prawie 300 delegatów naszego związku zebrało się w pięknej hali sportowej WSI w Zielonej Górze, aby dyskutować o aktualnej sytuacji związku i kraju. Obrady toczyły się pod hasłem „Związek wobec aktualnej sytuacji w kraju”. Uchwała programowa V Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”, głosiła, że związek ma statutowy i moralny obowiązek stanąć w parlamencie w obronie poziomu życia, warunków pra-

cy, prawa do godziwej płacy i poszanowania godności człowieka.

Skutkiem tej uchwały na liście kandydatów „Solidarności” w okręgu wrocławskim znaleźli się przedstawiciele Politechniki Wrocławskiej: Marek Muszyński, Ryszard Wroczyński, Witold Jabłoński i Ludomir Jankowski (do Sejmu) oraz Stanisław Jabłonka (do Senatu).

LIPIEC

2 lipca zorganizowany przez „Solidarność” dwugodzinny strajk ostrzegawczy w Ursusie obejmuje 90 proc. załogi. Strajkujący domagają się wstrzymania podwyżek cen nośników energii, odroczenia podatku VAT.

5 lipca Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk powołał sztab wyborczy, na którego czele stanął Tomasz Wójcik. Ustalił zasady wyłaniania kandydatów na posłów i senatorów.

8 lipca prokuratura przedstawia Antoniemu Macierewiczowi formalny zarzut ujawnienia tajemnicy państwowej w trakcie realizacji uchwały lustracyjnej Sejmu z 28 maja 1992 roku.

14 lipca w Warszawie odbywa się posiedzenie Krajowego Sztabu Strajkowego, który postanawia, że związkowy Ośrodek Badań Społeczno-Zawodowych będzie co 10 dni informował władze związku o zmianach cen podstawowego koszyka dóbr konsumpcyjnych w związku z wprowadzeniem podatku VAT oraz sytuacji w rodzinach pracowników. Członkowie sztabu omawiają również sytuację w regionach szczególnie zagrożonych bezrobociem i w branżach: zbrojeniowej, górniczej oraz telekomunikacyjnej. Zostaje podtrzymana gotowość strajkowa.

SIERPIEŃ

10 sierpnia Prezydium Komisji Krajowej „Solidarności” zwraca się do rządu o poszerzenie listy regionów uznanych za szczególnie zagrożone bezrobociem, uznając, że należy do nich zaliczyć co najmniej 45 gmin.

12 sierpnia delegatura Zarządu Regionu Dolny Śląsk województwa wałbrzyskiego wystosowuje kolejny apel do rządu i prezydenta, w którym przypomina o trwającym już ponad dwa miesiące strajku wałbrzyskiej Porcelany.

23 sierpnia przeciwko przestępczej prywatyzacji odbywa się w Wałbrzychu ogólnopolska demonstracja „Solidarności”. Uczestniczą w niej między innymi: Marian Krzaklewski, Maciej Jankowski i Tomasz Wójcik.

25 sierpnia Borys Jelcyń podczas pobytu w Polsce oświadczył, że Rosja nie sprzeciwia się naszym aspiracjom wejścia do Paktu Północnoatlantyckiego NATO.

WRZESIEŃ

4 września o drugiej nad ranem zginęli tragicznie w wypadku samochodowym pod Częstochową: przewodniczący Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego – Grzegorz Kolosa, przewodniczący Krajowej Sekcji Górnictwa – Adam Stepecki i kierowca Zarządu Regionu – Jan Tyszkiewicz.

8 września „Tygodnik Solidarność” organizuje obchody rocznicy samospalenia Ryszarda Siwca. Zaprotestował on w ten sposób przeciwko interwencji wojsk polskich w Czechosłowacji w 1968 roku.

12 września do Częstochowy przybywa II Pielgrzymka Ludzi Pracy (pierwszą zorganizowała „Solidarność” w stanie wojennym w 1982 roku.), w której uczestniczy ponad 200 tysięcy wiernych. *Nie pozwólcie, by ktoś posłużył się waszym słusznym gniewem dla swoich partykularnych interesów* – tymi słowami zwraca się do robotników i związkowców Jan Paweł II w liście nadesłanym z okazji pielgrzymki.

19 września wybory do Sejmu wygrał SLD, który wraz z PSL podjął się misji utworzenia rządu. „Solidarność” znalazła się poza parlamentem, a w Senacie uzyskała 9 mandatów. Marek Muszyński uzyskał 8322 głosy, czyli więcej niż siedmiu z dwunastu posłów z okręgu wrocławskiego, a w skali całego Sejmu – więcej od 305 posłów. Na pociechę liderowi „Solidarności” w okręgu pozostawał fakt, że obok niego do Sejmu nie weszli także: Grzegorz Schetyna (ponad 10 tysięcy) i Kornel Morawiecki (7700), za to z listy krajowej do ław sejmowych wszedł M. Trojszyk (SLD), który zyskał poparcie aż... 130 wyborców! Stanisław Jabłonka uzyskał 56,6 tysiąca głosów i zajął 4. miejsce (weszło dwoje kandydatów SLD).

21 września Prezydium Komisji Zakładowej ogłosiło oświadczenie na temat wyników wyborów parlamentarnych: *Związek nie będzie miał swojej reprezentacji parlamentarnej w Sejmie. Jest to rezultat braku szerokiego zrozumienia roli politycznie niezależnego związku zawodowego w reformującym się państwie, obwiniania Związku o rzeczy niezawinione, a także karkołomnej ordynacji wyborczej. Co robić dalej? Rozwijać działalność związkową w nadziei, że wielu biernych członków dostrzeże w tym szanse ochrony swoich praw pracowniczych i obywatelskich. Należy*

też walczyć o dobre imię związku, aby nie był on obwiniany za czyny niepopołnione.

28 września, pierwszy raz po wyborach, zbiera się w Gdańsku Prezydium Komisji Krajowej. Po obradach przewodniczący Marian Krzaklewski mówi, że związek będzie działał w granicach przewidzianych prawem, jednak wobec nowego rządu będzie bardziej radykalny i restrykcyjny.

PAŹDZIERNIK

14 października w „Biuletynie Informacyjnym” profesor Andrzej Wiszniewski w tekście pod tytułem „Mój głos się zmarnował” tak podsumował wybory: *„Solidarność” nie potrafiła przedstawić jasnego, czytelnego i zrozumiałego nawet dla analfabetów, przekonującego programu. Stwierdzenia typu, że nie chcemy walczyć o władzę, a tylko być w parlamencie, by patrzeć na ręce, nie trafiają do przekonania. Ja wiem, że przy ideowym rozwarstwieniu Związku sformułowanie takiego programu graniczyło z niemożliwością. Wiem też, że programów prawie nikt z wyborców nie czyta, dlatego za błąd uważam, że nie starano się o bardzo proste a chwytliwe hasła wyborcze. [...] Zapewne było jeszcze bardzo wiele ważnych przyczyn, które spowodowały porażkę. Teraz dopiero „Solidarność” będzie mogła pokazać, czy stać ją na wielkość. Wierzę, że potrafi.*

18 października Lech Wałęsa przyjął dymisję rządu Hanny Suchockiej i po raz drugi desygnował Waldemara Pawlaka na premiera.

26 października rząd Waldemara Pawlaka rozpoczął urzędowanie.

27 października odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, omówiono udział związku w wyborach do parlamentu. Następnym punktem zebrania była rezygnacja Macieja Korusiewicza z mandatu delegata na Walne Zebranie Delegatów Regionu Dolny Śląsk. Na jego miejsce zostaje wybrany Marek Muszyński.

LISTOPAD

8 listopada Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, po gruntownym sprawdzeniu stanu faktycznego, przegłosował decyzję o wykreśleniu ze swojego rejestru nieistniejących 47 Komisji Zakładowych.

18 listopada w Warszawie odbywa się spotkanie przedstawicieli Międzyzakładowego Porozumienia „Solidarności” (Zygmunt Wrzodak – NSZZ „Solidarność” Ursus, Andrzej Zych – NSZZ „Soli-

darność” Budokor, Marek Koźbiał – NSZZ „Solidarność” Norblin, Tadeusz Kucharski – NSZZ „Solidarność” PKS, Mariusz Kamiński – NSZZ „Solidarność” GUC) z przewodniczącymi Ruchu dla Rzeczypospolitej – Janem Olszewskim oraz Partii Wolności – Kornelem Morawieckim. Przedmiotem spotkania jest sprawa jedności obozu patriotycznego w obliczu zagrożeń, jakie stwarza układ polityczny zdominowany przez lewicę postkomunistyczną oraz Belweder.

30 listopada na posiedzeniu Prezydium Komisji Krajowej związkowcy domagają się wprowadzenia w regionach zagrożonych dużym bezrobociem świadczeń przedemerytalnych wynegocjowanych przez „Solidarność” oraz przedłużenia okresu pobierania zasiłku.

GRUDZIEŃ

10 grudnia odbyła się pierwsza rozprawa przed Społeczną Komisją Rewindykacyjną, dotycząca zwrotu majątku organizacji zakładowej przejętego w stanie wojennym przez Politechnikę i przekazanego po kilku miesiącach Związkowi Nauczycielstwa Polskiego, na którą zgłosili się jedynie przedstawiciele naszej organizacji. W związku ze stwierdzeniem w wyjaśnieniu Politechniki Wrocławskiej, że zarekwirowane środki finansowe zostały przekazane ZNP, Komisja Rewindykacyjna zwróciła się z zapytaniem, czy jesteśmy skłonni pozwać jako stronę również ZNP. Po naradzie z prawnikiem taki pozew zgłosiliśmy.

13 grudnia ukazuje się raport dotyczący represji na Dolnym Śląsku w okresie 13.12.1981 r. – 31.12.1989 r., wydany przez Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk autorstwa Marka Muszyńskiego, który pisze: *Oddajemy dziś do rąk Czytelników książkę, którą jeszcze jako RKS zapowiedzieliśmy, po pierwszym, „podziemnym” wydaniu „Raportu...” w sierpniu 1988 r.*

Tym samym wypełniamy ostatnią, niezrealizowaną obietnicę RKS-u wobec członków „Solidarności”.

Powstanie tej publikacji byłoby niemożliwe bez ogromnego, bezinteresownego wysiłku wielu ludzi. Nie sposób ich wszystkich wymienić, to jednak szczególne podziękowania należą się p. Danucie Klonowskiej z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Arcybiskupiemu Komitetowi Charytatywnemu we Wrocławiu, a zwłaszcza p. Elżbiecie Machowczyk.

Specjalne podziękowania składamy również przeżył bliźniaczkom pp. Małgorzacie Wanke-Jakubowskiej i Marii Wanke-Jerie.

Marek Muszyński
b. przew. RKS NSZZ „Solidarność”
Regionu Dolny Śląsk

15 grudnia wychodzi 50. numer „Co tydzień”, pisma NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk, wydawanego pod redakcją Michała Bieganowskiego.

17 grudnia uroczystość odsłonięcia pomnika w Gdyni ku czci pomordowanych w grudniu 1970 roku. W uroczystościach uczestniczy delegacja z Regionu Dolny Śląsk.

21 grudnia Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powierza pełnienie obowiązków rzecznika prasowego Piotrowi Żakowi.

1994

STYCZEŃ

18/19 stycznia spłonęła doszczętnie Duża Scena Teatru Polskiego przy ul. Gabrieli Zapolskiej 3 we Wrocławiu.

21 stycznia Senat Politechniki Wrocławskiej zwrócił się z apelem do wszystkich pracowników i studentów o finansowe wsparcie odbudowy spalonego Teatru Polskiego we Wrocławiu, a Prezydium Komisji Zakładowej poparło ten apel w specjalnym oświadczeniu.

LUTY

9 lutego ulicami stolicy przemaszerowało około 70 tysięcy związkowców z „Solidarności”. Był to sprzeciw wobec takiej konstrukcji ustawy budżetowej, która powodowała dalsze pogorszenie warunków płacy i pracy także pracowników nauki, kultury, oświaty i służby zdrowia.

24 lutego Komisja Zakładowa wyraziła opinię w sprawie projektu „Ogólne zasady i kryteria oceny działalności nauczycieli akademickich Politechniki Wrocławskiej”: *Pragniemy zwrócić uwagę, że rozpatrywany projekt prawie wyłącznie poświęcony jest ocenie ilościowej działalności nauczycieli akademickich, pomija zaś najważniejsze kryterium oceny, jakim powinna być jakość działania naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego. (...)* Senat Politechniki Wrocławskiej zaprotestował przeciw dalszemu obniżaniu realnych nakładów na

szkolnictwo wyższe, co przewidywała ustawa budżetowa na rok 1994. Groziło to zniszczeniem dorobku naukowego i sprowadzeniem Polski do roli dostawcy taniej siły roboczej.

MARZEC

3 marca Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przyjmuje stanowisko, w którym stwierdza, że projekt ustawy budżetowej nie zawiera środków na konstytucyjne gwarancje socjalne obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym proponowane przez rząd negocjacje nie przyczynią się do istotnych zmian w sytuacji socjalnej obywateli.

7 marca rozpoczęła się akcja protestacyjna „Solidarności”, która domagała się rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania oraz wprowadzenia w życie ustaw wynikających z Paktu o Przedsiębiorstwie Państwowym.

9 marca ulicami stolicy przemaszerowała 100-tysięczna manifestacja „Solidarności”. W wydanym oświadczeniu rzecznik prasowy Komisji Krajowej Piotr Żak pisze: *„Solidarność” pokazała, że Związek ma odpowiednią siłę dla domagania się przeprowadzenia niezbędnych zmian w projekcie budżetu na rok 1994.*

12 marca premier Waldemar Pawlak zaprasza na robocze spotkania przywódców czterech central związkowych: Ewę Spychalską (OPZZ), Marianą Krzaklewską (NSZZ „Solidarność”), Marianą Jurczyką („Solidarność '80”) i Jana Kisielińskiego (Związek Zawodowy Górników). Pomimo rozmów „Solidarność” postanawia kontynuować akcję protestacyjną, uzasadniając to brakiem jakichkolwiek odpowiedzi na przedstawione rządowi postulaty. Fala strajków obejmuje prawie cały kraj, z każdym dniem przyłączają się nowe przedsiębiorstwa. W sumie w akcji protestacyjnej wzięło udział 775 zakładów pracy.

16 marca obradująca w Gdańsku Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza w swojej uchwale, że związek jest zdecydowany na strajk generalny, aby wyegzekwować od rządu wprowadzenie w życie wynegocjowanych porozumień.

Komisja Krajowa wydaje oświadczenie potępiające stanowisko delegacji polskiej w ONZ, która wstrzymała się w trakcie gło-

**OGÓLNOPOLSKA
MANIFESTACJA**

W OBRONIE
GODNYCH WARUNKÓW ŻYCIA RODZIN
PRZECIWO
PROPONOWANEMU PRZEZ RZĄD
BUDŻETOWI NA 1994 ROK I PODWYŻKOM CEN

9. 02. 1994

Godz. 13.00 - zbiórka manifestantów przed Grobem
Nieznanego Żołnierza.
Przebieżka pod Sejmem i URM.

PODOBNO TAK NIE MUSIAŁO BYĆ ?

PODWYŻKI W 1994 ROKU			
co	kiedy o ile	co	kiedy o ile
benzyna kerosenowa	130%	palwa siłnikowa	marzec 8%
energia elektryczna	12%	kwiecień	6%
energia elektryczna dla przemysłu	18%	wrzesień	6%
energia elektryczna dla ludności	10%	luty	kwiecień 15%
		lipiec	5%
		energia elektryczna dla przemysłu	lipiec 11%
		gaz dla przemysłu	lipiec 18%
			18%

PODATKI JUŻ WZROSŁY!

■ Marian Krzaklewski, przewodniczący „Solidarności”, na VI Walnym Zebraniu Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Dolny Śląsk, Wrocław, 19.03.1994

wania rezolucji potępiającej łamanie praw człowieka w Chińskiej Republice Ludowej.

18 marca *Zawieszenie strajków nastąpi dopiero wtedy, kiedy zapadną decyzje oczekiwane przez nas wszystkich* – zapowiada Marian Krzaklewski po spotkaniu z premierem Waldemarem Pawlakiem.

17 marca odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej, które zajęło się omówieniem i zatwierdzeniem ordynacji wyborczej związku na uczelni.

19 marca na Politechnice Wrocławskiej obradowało VI Walne Zebranie Delegatów Regionu Dolny Śląsk.

29 marca, po konsultacjach ze związkami zawodowymi, rząd zwiększa o 5 proc. – do 2 050 000 zł – obowiązującą płacę minimalną.

KWIECIEŃ

8 kwietnia Polska składa wniosek o przyjęcie do Unii Europejskiej.

12 kwietnia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” apeluje do Sejmu o postawienie Wojciecha Jaruzelskiego i Czesława Kiszczaka przed Trybunałem Stanu za wprowadzenie stanu wojennego i zbrodnie popełnione podczas jego trwania.

13 kwietnia Komisja Krajowa poleca sztabowi akcji protestacyjnej przygotowanie dalszego sce-

nariusza działań, gdyż rząd nie zaproponował takich rozwiązań, które mogłyby zahamować dalszy spadek dochodów polskich rodzin.

21-30 kwietnia przez kraj przechodzi kolejna fala strajków, w których bierze udział 1,5 tysiąca zakładów.

MAJ

11 maja w podsumowaniu dotychczasowych wyników akcji protestacyjnej Komisja Krajowa do pozytywów zalicza fakt, że od 6 tygodni nie obowiązuje ustawa popiwkowa, a w wielu zakładach wprowadzono podwyżki płac dla pracowników. Jako częściowy sukces uznaje odsunięcie w czasie podwyżek cen paliw płynnych. Komisja podejmuje uchwałę, że akcja strajkowa będzie kontynuowana do momentu podjęcia rozmów dwustronnych z rządem.

23 maja Sąd Rejonowy dla m. Warszawy rejestruje Wrocławską Międzyuczelnianą Fundację PRO HOMINE na rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych. Celem fundacji jest inicjowanie, organizowanie i prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnej pomocy emerytom, rencistom oraz osobom niepełnosprawnym wrocławskich wyższych uczelni. Fundacja PRO HOMINE powstała z inicjatywy emerytów działających w NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Na apel fundacji odpowiedziały:

- wrocławskie wyższe uczelnie:
Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Wrocławski, Akademia Rolnicza, Akademia Medyczna, Akademia Wychowania Fizycznego, Akademia Ekonomiczna,
- organizacje związkowe NSZZ „Solidarność”:
Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Rolniczej, Akademii Medycznej, Akademii Ekonomicznej, Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych,
- RZ ZNP Akademii Rolniczej.

27 maja kolejna manifestacja na ulicach Warszawy. Jej uczestnicy domagali się prawa do godnego życia, zniesienia popiwku, przeprowadzenia lustracji, pociągnięcia do odpowiedzialności winnych nierozliczonych afer. Przemarsz Dolnego Śląska trwał ponad kwadrans, grupę dolnośląską prowadziła Politechnika Wrocławska.

CZERWIEC

5 czerwca rozpoczyna się strajk w Dolnośląskich Zakładach Przemysłu Skórzanego „Odra” w Oleśnicy. Zakłady winne są zatrudnionym blisko 3 miliardy złotych z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń.

14 czerwca Tomasz Wójcik wygłosił przemówienie na sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie. Przedstawiając sytuację w Polsce, powiedział m.in.:

Mimo wzrostu PKB (2,3 proc. w 1992 i 4,5 proc. w 2003 r.) płace realne spadły w ub. roku o 5,3 proc. Sytuacja jest znacznie gorsza w przypadku dochodów rodzin, wiele rodzin dochodzi do progu ubóstwa. W 1992 r. tylko 8 proc. całego społeczeństwa odczuło realny wzrost dochodów, podczas gdy 80 proc. doświadczy spadku poziomu życia, a jest to trend utrzymujący się alarmistycznie. Poprzednie oraz obecny rząd zlekceważyły oraz nie zrealizowały porozumienia zawartego ze związkami zawodowymi w 1993 r., na mocy którego została ustanowiona określona relacja między wzrostem PKB a płacami realnymi. Koszty utrzymania rodzin rosną szybciej niż wskaźnik inflacji, w głównej mierze z powodu rosnących cen energii. Polityka rządu w odniesieniu do cen energii, oparta na politycznym dyktacie, stała się jednym z głównych czynników inflacjonistycznych. Siatki bezpieczeństwa socjalnego nie zostały jeszcze wprowadzone, a obecny system zabezpieczenia społecznego jest zdezorganizowany i nieskuteczny.

19 czerwca odbyły się wybory samorządowe, w których frekwencja wyniosła 30 proc. Członkowie oraz byli członkowie Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej Stanisław Huskowski, Jan Chmielewski, Ireneusz Józwiak i Krzysztof Wojtyła zostali wybrani na radnych Rady Miasta Wrocławia.

29 czerwca prezydent Lech Wałęsa podpisuje ustawę o neopopiwku.

LIPIEC

7 lipca rozpoczęła się akcja zbierania podpisów pod Obywatelskim Projektem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przygotowanym przez NSZZ „Solidarność”. Zebrano w sumie 870 tysięcy podpisów.

24 lipca biskupi ordynariusze diecezji: gdańskiej, śląskiej, warmińskiej i krakowskiej popierają akcję zbierania podpisów pod Obywatelskim Projektem Konstytucji RP.

WRZESIEŃ

5 września Marian Krzaklewski złożył w Sejmie Obywatelski Projekt Konstytucji RP.

23 września Komisja Krajowa NSZZ „Solidarności” popiera akcję protestacyjną pracowników sfery budżetowej, polegającą na wysyłaniu listów do marszałka Sejmu RP, będących wyrazem osobi-

stego sprzeciwu wobec nierozwiązywania spraw płacowych.

29 września w Mielcu obraduje VI Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, który rozpoczął się uroczystą mszą świętą celebrowaną przez biskupa Józefa Życińskiego. Delegaci stwierdzają, że obecny rząd działa na szkodę Polski i jej obywateli, oraz wyrażają dezaprobatę dla procesu przekształceń własnościowych w Polsce, uznając powszechne uwłaszczenie za zadanie fundamentalne. Zjazd zobowiązuje Komisję Krajową do przygotowania założeń prawnych w sprawach: ubezpieczeń społecznych, gwarantowanego dochodu minimalnego, repriwatyzacji i powszechnego uwłaszczenia, systemu podatkowego, instytucji skarbu państwa.

PAŹDZIERNIK

13 października odbyło się Zakładowe Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Wystąpienie przewodniczącego Zarządu Regionu Dolny Śląsk w sprawie projektu Konstytucji RP i uwłaszczenia powszechnego.

26 października Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej podjęło uchwałę wyrażającą zaniepokojenie sytuacją finansową nauki i szkolnictwa wyższego. Przypomniano, że przy Okrągłym Stole zagwarantowano udział wydatków na naukę na poziomie 3 proc. produktu krajowego brutto, tymczasem wskaźnik ten był w 1994 roku kilkakrotnie mniejszy i wciąż malał, choć w tym czasie rosły wpływy z podatków osobistych oraz z podatków pośrednich wynikających ze wzrostu konsumpcji.

27 października w podobnym duchu wypowiedział się Senat uczelni:

Pogłębiający się kryzys w ochronie zdrowia, oświacie, nauce i szkolnictwie wyższym grozi podstawom bytu naszego narodu, stanowi zagrożenie dla suwerenności politycznej i gospodarczej Polski. Wpływa negatywnie na zmiany hierarchii wartości ży-

ciowych i aspiracji u młodych pokoleń. Wiąże się to z przyszłością narodu, a więc chodzi o rację stanu. Racja stanu nie może podlegać mechanizmom rynkowym lub być przedmiotem przetargów.

LISTOPAD

10-14 listopada członkowie NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej: Stanisław Jabłonka, Witold Jabłoński i Ludomir Jankowski przebywali na szkoleniu związkowym w Oslo.

17 listopada w Pałacu Namiestnikowskim odbywa się spotkanie przedstawicieli Komisji Krajowej z prezydentem RP Lechem Wałęsą. Wałęsa zapewnia, że skieruje do parlamentu jako inicjatywę prezydencką przygotowany przez związek projekt ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych; zgadza się ze stanowiskiem „Solidarności”, że projektowany budżet grozi dalszym zubożeniem pracowników sfery budżetowej.

26 listopada Lech Wałęsa odmawia podpisania ustawy podatkowej na 1995 r. Prezydent argumentuje, że utrzymywanie już drugi rok z rządu podwyższonej stawki podatkowej dotkliwie zubaża społeczeństwo, co gospodarce przynosi więcej szkód niż korzyści.

29 listopada Komisja Krajowa ustaliła, że senatorowie „Solidarności” wystąpią z inicjatywą ustawodawczą o nieprzedawnieniu przestępstw popełnionych w latach 1944-1989 przeciwko życiu, zdrowiu i wymiarowi sprawiedliwości.

GRUDZIEŃ

3 grudnia pracownicy służby zdrowia, członkowie „Solidarności”, rozpoczynają w Warszawie głódówkę w proteście przeciwko uchwalonej ustawie o wynagrodzeniach w sferze budżetowej, obniżającej płace realne lekarzy i pielęgniarek.

4 grudnia przewodniczący Marian Krzaklewski wręcza Ojcu Świętemu ozdobny egzemplarz projektu obywatelskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Papież przekazuje członkom NSZZ „Solidarność” życzenia wytrwania w obronie godności ludzi pracy i dobra ojczyzny.

6 grudnia Prezydium KK przyjmuje stanowisko w sprawie nowelizacji ustawy kombatanckiej, wyrażając oburzenie z powodu przywrócenia uprawnień kombatanckich funkcjonariuszom UB i SB.

Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej podsumowało związkowe wczasy we Włoszech. W roku 1994 podpisano umowę z Biurem Turystycznym „Hermes”, na której mocy 90 osób (członków związku i ich rodzin) skorzystało po preferencyjnych cenach z wypoczynku nad włoskim Adriatykiem. Mimo spartańskich warunków uczestnicy ocenili wczasy bardzo pozytywnie, dlatego też Prezydium Komisji Zakładowej przymierza się do powtórzenia, a nawet rozszerzenia akcji wypoczynkowej w następnym roku.

8 grudnia Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej zakupiła i przekazała swoim członkom paczki z okazji świąt Bożego Narodzenia.

Zawiązała się grupa inicjatywna w celu powołania przy Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” re-

prezentacji pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, która artykułowałaby problemy tej grupy na forum Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”, a jej opinia byłaby brana pod uwagę przy podejmowaniu decyzji. Na powstanie tej grupy wyraziło zgodę Prezydium Komisji Zakładowej, by jednak można było podjąć działania, musi być zgoda i współpraca Państwa. W najbliższym czasie poinformujemy wszystkich członków naszego Związku nie będących nauczycielami akademickimi o terminie i miejscu zebrania. Liczymy na liczne przybycie w nadziei, że zależy nam wszystkim na popra-

wie sytuacji w naszym miejscu pracy – informuje sekretarz Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej Ewa Prus.

11 grudnia na rozkaz prezydenta Borysa Jelcyna armia rosyjska dokonuje najazdu na Czeczenię.

16 grudnia NSZZ „Solidarność” organizuje w całym kraju szereg wieców i manifestacji, których celem jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na bezkarność zbrodniarzy z okresu PRL.

21 grudnia Senat przyjął ustawę, która przywróciła uprawnienia kombatanckie funkcjonariuszom Urzędu Bezpieczeństwa i Informacji Wojskowej.

30 grudnia pod przewodnictwem Mariana Krzaklewskiego obradują w Warszawie przewodniczący Zarządów Regionów i krajowych sekretariatów branżowych NSZZ „Solidarność”.

Członkowie i sympatycy NSZZ „Solidarność”

Rok 1989 miał zamknąć w Polsce okres rządów totalitarnych i łamania praw człowieka. Z nadzieją oczekiwaliśmy, że zbrodnie popełnione przez PZPR, UB i SB przeciwko społeczeństwu zostaną sprawiedliwie osądzone. Tak się jednak nie stało. Śledztwo w sprawie sprawców zbrodni w Grudniu 1970 na Wybrzeżu jest skandalicznie przedłużane. Grozi to bezkarnością sprawców ze względu na zbliżający się termin przedawnienia.

Przebieg procesu przeciw winnym zabójstw w kopalinie „Wujek” i w Lubinie stanowi przykład bezradności i lekceważenia wymiaru sprawiedliwości.

Winni śmierci Kazimierza Michalczyka nie stanęli przed sądem.

NSZZ „Solidarność” nie może wodzić tych rękawic milcząco.

16 grudnia 1994 r. o godz. 12.00

przed gmachem Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu rozpocznie się pikiet protestacyjna.

Domagamy się:

- postawienia przed sądem twórców stanu wojennego,
- osądzenia winnych zbrodni popełnionych na Wybrzeżu w grudniu 1970,
- zakwalifikowania zbrodni roku 1970 i okresu stanu wojennego jako zbrodni przeciwko ludzkości, które nie podlegają przedawnieniu,
- przyjęcia ustawy o nieprzedawnieniu przestępstw nie ściganych z przyczyn politycznych w latach 1944 - 1989.

Przyjdź!

Zaprotęstu razem z nami przeciwko bezkarności zbrodniarzy z PZPR, UB i SB. Nie można budować przyszłości bez rozliczenia przeszłości.

Zarząd Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”